

Odnos norme i uzusa na primjeru deklinacije brojeva

Karadakić, Anastazija

Master's thesis / Diplomski rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:186:286049>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-30**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences - FHSSRI Repository](#)

**SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Anastazija Karadakić

**Odnos norme i uzusa na primjeru deklinacije
brojeva**

(DIPLOMSKI RAD)

Rijeka, 2019.

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET
Odsjek za kroatistiku

Anastazija Karadakić
Matični broj: 0009070764

Odnos norme i uzusa na primjeru deklinacije
brojeva
DIPLOMSKI RAD

Diplomski studij: Hrvatski jezik i književnost

Mentor: doc. dr. sc. Kristian Novak

Rijeka, lipanj 2019.

IZJAVA

Kojom izjavljujem da sam diplomski rad naslova *Odnos norme i uzusa na primjeru deklinacije brojeva* izradio/la samostalno pod mentorstvom doc. dr. sc. Kristiana Novaka.

U radu sam primijenio/la metodologiju znanstvenoistraživačkoga rada i koristio/la literaturu koja je navedena na kraju diplomskoga rada. Tuđe spoznaje, stavove, zaključke, teorije i zakonitosti koje sam izravno ili parafrazirajući naveo/la u diplomskom radu na uobičajen način citirao/la sam i povezo/la s korištenim bibliografskim jedinicama.

Student/studentica

Anastazija Karadakić

Potpis

SADRŽAJ

1. Uvod	1
2. Metodologija	2
2.1. Medijski diskurs.....	3
2.1.1. Jezik medija	4
2.2. Korpusi.....	5
2.2.1. Hrvatska jezična riznica	7
3. Pretraživanje korpusa	8
3.1. Pretraživanje knjižnoga potkorpusa.....	8
3.2. Pretraživanje potkorpusa tiskovina.....	31
3.3. Prikaz podataka.....	44
4. Zaključak	46
5. Literatura	48
6. Sažetak i ključne riječi	50
7. Naslov i ključne riječi.....	51

1. Uvod

Tema ovoga diplomskoga rada je odnos norme i uzusa na primjeru deklinacije brojeva. Norma hrvatskoga standardnoga jezika propisuje dekliniranje glavnih brojeva *jedan*, *dva* (*oba*, *obadva*), *dvije* (*obje*, *obadvije*), *tri* i *četiri* (Silić i Pranjković, 2005: 142, Barić i sur., 1997: 215 – 216). Da su navedeni brojevi deklinabilni, potvrđuju i autori ostalih gramatika hrvatskoga jezika (Ham, 2002: 70, Raguž, 2010: 136, Težak i Babić, 1992: 115). Raguž (2010: 137) ističe kako deklinacija brojeva nije uvijek obavezna, pa je u govornome jeziku gotovo i nema – „ona je oznaka pisanoga, i to zahtjevnijega jezika, i stilska oznaka“. I u *Hrvatskome jezičnome savjetniku* navodi se da se brojevi od *jedan* do *četiri* trebaju deklinirati, ali da se brojevi *dva*, *tri*, *četiri* rjeđe dekliniraju u prijedložnim svezama (npr. *Otišla je s dvije prijateljice.*, ali *Otišla je u društvu dviju prijateljica.*) (Barić i sur., 1999: 171). U *Uvodu u jezičnu morfologiju* stoji da se broj *jedan* deklinira prema jednini II. pridjevske deklinacije te da ima kategorije padeža i broja; brojevi *dva*, *oba*, *obadva* prema zasebnoj deklinaciji i također imaju kategorije padeža i roda, dok se brojevi *tri* i *četiri* dekliniraju prema množini III. imeničke deklinacije, a imaju samo kategoriju padeža (Marković, 2013: 484 – 485). I priručniku u kojemu su opisane pogreške na svim jezičnim razinama, *Normativnost i višefunkcionalnost u hrvatskome standardnome jeziku*, autorice navode da su glavni brojevi *jedan*, *dva*, *tri* i *četiri* sklonjivi, ali da se vrlo često javljaju pogreške u sklanjanju tih brojeva te da se u praksi često ne sklanjaju (Frančić, Hudeček i Mihaljević, 2005: 134 – 137).

Što se tiče prijedloga uz brojeve, autori spomenutih gramatika ističu da sklonidba brojeva nije obavezna ako padeži brojeva dolaze s prijedlozima (Silić i Pranjković, 2005: 143, Barić i sur., 1997: 217). U *Hrvatskoj gramatici* spominje se tzv. skamenjeni akuzativ, koji dolazi iza prijedloga umjesto odgovarajućeg padeža (najčešće umjesto genitiva), broja i imenice. Neki od primjera toga tipa

akuzativa koje autori navode su sljedeći: *Iskricali su se iz oba broda (ili obaju brodova). Ostao je bez obje ruke (ili bez obiju ruku). Njegova pratilja s dva blaga oka. Pođe... da vidi što je s ona dva čovjeka*. Ponekad se skamenjeni akuzativ koristi i kad pred njim nema prijedloga, npr. *Na sudu je došlo do pomirenja dvije stranke (umjesto dviju stranaka). Na obje strane povuku mačeve*. Autori ističu da je „takva uporaba posljedica postupnog nestajanja oblika brojeva i njihova prelaženja među nepromjenjive riječi te da se prednost padežnim oblicima daje u biranome jeziku“ (Barić i sur., 1997: 217).

Još je 50-ih godina prošloga stoljeća Rogić (1954: 138 –141) uočio i upozorio na nestajanje deklinacije brojeva. Ističe kako se indeklinabilnost u svezama bez prijedloga počela javljati u 18. stoljeću, potkrepljujući nizom primjera tekstova starije hrvatske književnosti (Pucić, Ranjina, Divković, Gundulić, Pavić, Leaković i dr.) kao i nekih normativnih djela (Vuk, Daničić, Belić). Smatra da je deklinacija tih brojeva najprije počela nestajati u sintaktičkim svezama s prijedlogom, kad se pored toga broja našla još koja riječ u službi atributa. Autor ističe: „Tako je na pr. sveza *sa svoja četiri sina* lakša nego *sa svojim četirima (četirma) sinovima*“ (Rogić, 1954: 141). Ističe sve češće probijanje te pojave u književni jezik, smatrajući to posljedicom piščeva neznanja i nepoznavanja deklinacije brojeva. Zalaže se za konzekventnu deklinaciju brojeva jer, ističe, pojačava jasnoću i izrazitost rečenice u kojoj se nalazi (Rogić, 1954: 138 – 141).

2. Metodologija

Implicitna pravila gramatičke norme o sklanjanju brojeva *jedan, dva, tri i četiri* dovedena su u pitanje zbog njihove sve rjeđe primjene. Tu veliku važnost imaju mediji koji su sredstva prenošenja obavijesti, stoga i publicistički funkcionalni stil koji A. Frančić, L. Hudeček i M. Mihaljević definiraju kao „stil javnoga priopćavanja koji se ostvaruje u pisanome i govornome mediju (jezik

radija i televizije)“ i kojim „se služe novinari i publicisti pišući tekstove za dnevne novine, časopise i ostale tiskovine te vodeći emisije na radiju i televiziji“ (Frančić, Hudeček i Mihaljević, 2005: 243).

Pretražujući i čitajući razne tekstove koji pripadaju publicističkome funkcionalnome stilu hrvatskoga standardnoga jezika, uočila sam nedosljednost i odstupanje uporabe od norme u provođenju deklinacije navedenih brojeva, stoga sam odlučila pretražiti jedan od najpoznatijih hrvatskih korpusa, kako bih došla do temeljitijeg uvida u primijećeni fenomen. Pri istraživanju sam se služila Hrvatskom jezičnom riznicom¹, korpusom koji se sastoji od knjižnoga potkorpusa i potkorpusa tiskovina.

Dakle, istraživački je problem ovoga rada nesklad između onoga što gramatička i savjetodavna norma propisuju i uporabe, tj. uzusa. Istraživanje sam fokusirala na deklinaciju broja *dva*, i to u konstrukcijama s prijedlogom *između*. Koristeći korpus Hrvatska jezična riznica, odnosno pretraživanjem knjižnoga potkorpusa i potkorpusa tiskovina, izdvojila sam kolokacije u kojima je navedena konstrukcija *između* + *dva* odnosno *dvaju* za sva tri roda; kako u književnim, tako i publicističkim tekstovima.

2.1. Medijski diskurs

Budući da ću pretraživati tekstove pisane medijskim diskursom, na početku ću predstaviti karakteristike toga diskursa. Mnoga su istraživanja pokazala da je od svih oblika javne komunikacije upravo publicistički diskurs najutjecajniji čimbenik razvoja jezične svijesti i kulture pripadnika određene jezične zajednice (Sapunar Knežević i Togonal, 2012: 21). Silić (2005: 93) ističe kako bi, s obzirom na utvrđen visok stupanj jezično-obrazovne uloge, ali i potrebe da dopre do recipijenata svih obrazovnih, ekonomskih i dobrih

---

¹ Hrvatska jezična riznica projekt je Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje, pokrenut pod vodstvom voditeljice Dunje Brozović Rončević, URL: <http://riznica.ihj.hr/index.hr.html>, pristup: 11. ožujka 2019.

struktura, jezik i govor kreatora publicističkoga diskursa trebao odgovarati zahtjevima strogih normi standardnoga jezika i ne bi smio sužavati normativnost jezika (usp. Sapunar Knežević i Togonal, 2012: 21). Međutim, Sapunar Knežević i Togonal (2012: 21) smatraju da jezična analiza suvremenoga publicističkoga diskursa pokazuje sve veći otklon od standardnojezičnih normi i visok stupanj približavanja raznovrsnim razgovornim oblicima hrvatskoga jezika ili nehrvatskim jezičnim/govornim osobitostima, pri čemu osobito prednjače različiti oblici mrežne komunikacije.

Analiza jezika medija podrazumijeva različite polazne osnove odnosno interpretacijske ili analitičke korpuse. Pojavne oblike jezika tiskanih medija primarno analiziramo i interpretiramo u odnosu prema ortografskoj standardnojezičnoj normi, dok se elektronički mediji oslanjaju na ortoepsku normu standardnoga jezika (Sapunar Knežević i Togonal, 2012: 21). Silić (2006: 94) iznosi da se u analizi jezika medijskoga diskursa trebaju uvažiti i razlike među njegovim pojedinim žanrovima koji primarno proizlaze iz novinarskih, a ne jezičnih uzusa, međutim za sobom povlače različite jezične realizacije koje se primarno očituju na razini stila, a manje na ostalim razinama standardnojezične norme (usp. Sapunar Knežević i Togonal, 2012: 22). Sapunar Knežević i Togonal (2012: 22) smatraju da je na „sužavanje normativnosti“ (pojam koji je uveo Silić) utjecao opći proces globalizacije koji je zahvatio i hrvatsko društvo, bitno promijenivši pritom jezični (pisani/govoreni) iskaz osobito u kontekstu publicističkoga diskursa.

2.1.1. Jezik medija

S obzirom na neposrednu jezično-edukacijsku ulogu i očekivanja recipijenata, postoje legitimni stavovi prema kojima bi jezik medija trebao biti jezično uzoran, u skladu sa standardnojezičnom normom. Prema tome, kreatori bi tog diskursa (novinari, urednici, voditelji, reporteri i dr.) trebali posjedovati

iznadprosječnu jezičnu kompetenciju, što u Hrvatskoj, nažalost, nije slučaj (Sapunar Knežević i Togonal, 2012: 30). Brozović (2005: 180, 224, 226) tvrdi da početkom 21. stoljeća dolazi do značajnog opadanja jezične kulture (usp. Sapunar Knežević i Togonal, 2012: 30). Škarić (1988: 220) smatra da razlog tomu leži u globalizaciji i demokratizaciji javnoga prostora koja dovodi do tzv. „snižavanja stila“ (usp. Sapunar Knežević i Togonal, 2012: 30). Sapunar Knežević i Togonal (2012: 30) smatraju da se razlozi mogu pronaći i u ukidanju relevantnih jezičnih kriterija pri odabiru ljudi za obavljanje novinarskih poslova.

Sapunar Knežević i Togonal (2012: 33) ističu kako medijski djelatnici mogu načinom na koji oblikuju određene sadržaje iznimno snažno oblikovati javno mnijenje, ali mogu i utjecati na govornu i jezičnu svijest i kulturu primatelja medijske poruke. Autorice stoga naglašavaju važnost podizanja razine svijesti o pravilnome pisanju i govorenju u domenama javne komunikacije, pa tako i u publicističkome diskursu, a koje je moguće ostvariti ako se zadovolje barem tri uvjeta: kontinuirano jezično školovanje svih govornika hrvatskoga jezika, određivanje obaveznih normativnih priručnika i uvođenje odredbi o dobrom poznavanju hrvatskoga jezika za pojedina radna mjesta, što zasad nije propisano ni za jedno radno mjesto u Hrvatskoj.

2.2. Korpusi

Kao što sam već navela, svoje ću istraživanje temeljiti na korpusnom pretraživanju, odnosno njegovim rezultatima. Kako Posavec (2018: 63) navodi, korpusi su vrijedan izvor dodatnih saznanja i spoznaja o jeziku, ne samo u svrhu poučavanja jezika već i u svrhu provedbe leksičkih i leksikografskih istraživanja i studija, a čijom se uporabom može dobiti uvid u različita značenja pojedinih riječi, ovisno o kontekstu u kojemu se pojavljuju. Oni pružaju velik broj raznolikih sadržaja, na temelju kojih mogu analizirati riječi i pojmove (Posavec, 2018: 63). Posavec (2018: 63) se oslanja na Utvićev tekst *Izgradnja referentnog*

korpusa savremenog srpskog jezika kada iznosi tezu da korpusna lingvistika „u najširem smislu obuhvaća istraživanje jezika zasnovanog na korpusu“, odnosno koristi korpus za analizu jezika. Autorica preuzima definicije korpusa prema O'Keefeju, McCarthyju i Carteru: „korpus je zbirka tekstova, pisanih ili izgovorenih, koji su pohranjeni na računalu“, i prema Nesselhaufu: „korpus je usustavljena zbirka prirodnoga jezika“ (Posavec, 2018: 63).

Korpusom se mogu služiti lektori, nastavnici i profesori hrvatskoga jezika, koristeći u nastavi nastavne materijale i građu pripremljenu korištenjem korpusa. Na taj način, pronalazeći primjere autentične uporabe, oni pokazuju funkciju gramatičkoga pravila ili pak stvaraju vježbe na temelju korpusnih primjera. Korištenje računalnih korpusa u pripremi nastave jezika hrvatskoga kao drugoga ili materinskoga može poboljšati i olakšati usvajanje jezičnih znanja kod polaznika i učenika te omogućiti lektorima i profesorima jednostavniji i brži uvid u prikaz čestotnosti vokabulara, uvid u primjere kolokacijskih sveza koje smatraju relevantnima te velik broj primjera uporabe jezičnoga gradiva s pomoću izrade konkordancijskih nizova koje mogu koristiti za pripremu nastavne građe. Korpusnim pretraživanjem mogu se koristiti i leksikografi; pri stvaranju građe (rječnika, gramatika, glosara, pravopisnih i ostalih priručnika) na temelju korpusnih podataka (Posavec, 2018: 81 – 82).

Od računalnih korpusa kod nas su najpoznatiji: Hrvatska jezična riznica, Hrvatski mrežni korpus (hrWac)² te Hrvatski nacionalni korpus³. Za ovo istraživanje odlučila sam se za Hrvatsku jezičnu riznicu, jer se sastoji od knjižnoga potkorpusa i potkorpusa tiskovina. Na taj ću način dobiti uvid u rezultate pretraživanja knjižnoga i publicističkoga diskursa, što će pridonijeti detaljnom prikazu kolokacija koje se odnose na deklinaciju broja *dva* kada dolazi nakon prijedloga *između*.

---

² http://nl.ijs.si/noske/all.cgi/first_form?corpname=hrwac;align, pristup: 27. travnja 2019.

³ <http://www.hnk.ffzg.hr/>, pristup: 27. travnja 2019.

2.2.1. Hrvatska jezična riznica

Hrvatska jezična riznica⁴ projekt je Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje⁵, pokrenut pod vodstvom voditeljice Dunje Brozović Rončević⁶. Kako ističu Brozović Rončević i Čavar (2008: 173 – 178), Hrvatska jezična riznica znanstveni je program osmišljen kao središte filoloških i kulturno-jezičnih istraživanja hrvatskoga jezika u dijakronijskoj i sinkronijskoj perspektivi. Rezultati rada na znanstvenim projektima obuhvaćenim ovim programom pohranjuju se u sveobuhvatnoj jezičnoj riznici znanja o hrvatskome jeziku u prošlosti i sadašnjosti. Konkretni rezultati, tj. jezični sadržaji koji se dobiju na Riznici postaju polazište i oslonac za raznovrsna istraživanja na području leksikologije, jednojezične i višejezične leksikografije, jezične tehnologije, lingvističke teorije i jezične izobrazbe. Isto tako, uzimajući u obzir činjenicu da je jezik temeljno obilježje nacionalnoga identiteta, autorice smatraju konačnim ciljem ovoga programa podizanje razine poznavanja hrvatskoga jezika te širenje znanja o hrvatskome jeziku i kulturi (Brozović Rončević i Čavar, 2008: 173 – 178).

Autorice ističu da Hrvatska jezična riznica objedinjuje raznovrsna jezična i kulturnojezična istraživanja hrvatskoga jezika. Svi znanstveno-istraživački projekti uzimaju u obzir činjenicu da je hrvatski standardni jezik, oblikovan na tisućljetnoj pisanoj baštini, izrastao na jezičnome bogatstvu ne samo svoje novoštokavske osnovice nego i na leksičkome i frazeološkome bogatstvu kajkavskoga, čakavskoga i štokavskoga narječja. Hrvatska jezična riznica sastoji

---

⁴ <http://riznica.ihjj.hr/index.hr.html>, pristup: 11. ožujka 2019.

⁵ Institut je osnovan 1948. pod okriljem Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (tada JAZU), a 1997. godine odlukom Vlade Republike Hrvatske ustrojen je kao javni znanstveni institut.

⁶ Dunja Brozović-Rončević (Zadar, 23. srpnja 1960.) hrvatska je jezikoslovka. Bavi se onomastikom, povijesnom toponimijom, antroponimijom, jezikoslovnom antropologijom, leksikologijom i leksikografijom. Kći je hrvatskoga jezikoslovca Dalibora Brozovića i hrvatske povjesničarke umjetnosti Nevenke Košutić Brozović.

se od dijalektološke, leksikografske, etimologijske i onomastičke građe te od Hrvatskoga jezičnoga korpusa, koji obuhvaća prestandardno razdoblje (korpus starohrvatskih tekstova, tekstova iz 16. te iz 17. i prve polovice 18. stoljeća) i razdoblje razvoja standarda (korpus tekstova iz druge polovice 18. stoljeća do preporoda te tekstova od hrvatskoga narodnog preporoda) (Brozović Rončević i Ćavar, 2008: 173 – 174).

3. Pretraživanje korpusa

U ovome, središnjem djelu predstaviti ću rezultate istraživanja korpusne građe. Kao što sam već navela, odlučila sam se za pretraživanje Hrvatske jezične riznice. Budući da se ovaj jezični korpus sastoji od više sastavnica, započeti ću s rezultatima pretraživanja knjižnoga potkorpusa, nakon čega ću prijeći na rezultate pretraživanja potkorpusa tiskovina.

3.1. Pretraživanje knjižnoga potkorpusa

Prvo sam pretražila prijedlog *između* s brojem *dva* koji dolazi prije imenice ili koje druge deklinabilne riječi u muškome ili srednjemu rodu. Dakle, započela sam s pretraživanjem oblika broja koji nije dekliniran. Tako sam u predviđeno polje za pretraživanje upisala riječi: *između dva*. Kao rezultat su se pojavile 254 pojavnice. U radu ću prikazati samo prvih 50 pojavnica.

Rečenice u kojima se pojavljuje konstrukcija *između dva* jesu sljedeće: 1. *Glas j nije bilježen između dva otvornika jer ga ni sam autor nije pisao.*⁷, 2. *Stari Tomo, sjedeć uz ognjište na niskoj klupici, grijao si je ruke na velikom plamenu, što je uvis praskao između dva, tri oveća lonca.*⁸, 3. *Bijaše to duboka i*

---

⁷ Miroslav Kraljević (1863) *Požezki đak ili Ljubimo milu svoju narodnost i grlimo, sladki svoj narodni jezik* (Matica hrvatska. Zagreb. 2003), str. 283.

⁸ Eugen Kumičić (1883) *Začuđeni svatovi* (Bulaja naklada. Zagreb. 1999)

hladna šumska dolina **između dva** ogromna brda kojima nijesi mogao dogledati vrha.⁹, 4. Nešto me vuklo na kraj poljanice ispred maloselke škole, otkuda se, s gornje ivice strmine, viđao gô brežuljak **između dva** klanaca, a na njemu veloselsko groblje opasano zidićem.¹⁰, 5. **Između dva** dvorska lova, ustrijelivši sto šezdeset i dva gnjetla, sedamdeset i tri zeca, tri divlje svinje i jednu košutu u Konopištu, car je otputovao na Markov trg, da bi se brzim vlakom vratio u Ischl, gdje je zaklao četrdeset i tri jelena i sedamnaest srna...¹¹, 6. Čačkalica je mirisala po mentolu, a pod oštrim okusom mentola, na samome mesu **između dva** zuba, osjetila se gorčina jelove smole što se razlila po ustima i po čitavome mozgu, kao da je vjetar zanio jak planinski vonj omorika i dalekih modrih vidika.¹², 7. Njezine tanke, nabrane usnice pomakle se i **između dva** reda krivih zubi provukao se jedva jedvice nekakav prijekorno-prezirni: Monsieur?!...¹³, 8. Dobro hranjen, dobro odjeven, dobre volje, dobroćudnih žmirkavih očiju i malo oduljeg nosa **između dva** ispupčena rumena obraza – to je svakako bio on, nekadašnji drug iz treće i četvrte gimnazije – bio je to Žiga Weiss.¹⁴, 9. Književnost se, u svim svojim mijenama struja, kreće **između dva** pola: realizam-idealizam, koji u različito doba dobivaju različita imena.¹⁵, 10. Borba **između dva** svijeta, kojoj smo sudionici, nepoštedna borba na život i smrt, u kojoj se bori pravda s nepravdom, čovjek s kapitalom, društvo i čovječanstvo s nejednakošću, lažima, silom i nedruštvom, ostavlja te po strani, i ne zanima te.¹⁶, 11. Nalaziš se **između dva** žrvnja, među kojima vješto osciliraš.¹⁷, 12. Uši su mu stalno radile i točno zna, koliko je razmak vremena

---

⁹ Ante Kovačić (1888) *U registraturi* (Bulaja naklada. Zagreb. 1999)

¹⁰ Vladimir Nazor (1927) *Priče s ostrva, iz grada i sa planine* (Matica hrvatska. Zagreb), str. 28.

¹¹ Miroslav Krleža (1932) *Povratak Filipa Latinovicza* (Večernji list. Zagreb. 2004), str. 82.

¹² Ibid., str. 216.

¹³ Slavko Kolar (1933) *Ili jesmo – ili nismo* (Redovno izdanje Matice hrvatske. Zagreb), str. 81.

¹⁴ Ibid., str. 89.

¹⁵ Antun Barac (1936) *Članci o književnosti* (Binoza. Zagreb), str. 202.

¹⁶ Ivo Kozarčanin (1937) *Sam čovjek* (Matica hrvatska. Zagreb), str. 14.

¹⁷ Ibid., str. 15.

*između dva koša.*¹⁸, 13. *Nasta borba između dva tabora, koja se domala pretvori u tučnjavu.*¹⁹, 14. *Književna pojava Adyjeva dala bi se označiti kao elipsa, koja rotira između dvije temeljne intonacije, kao između dva fokusa: između petöfijanskog jakobinskog zamaha, koji nosi zastave sa golemom vjerom u konačnu pobjedu, i između Vörösmartyjeva starociganskog očajnog naricanja, u krčmi, kod gusala u dugim i burnim mađarskim noćima.*²⁰, 15. *...oni redovno neće propustiti, da na Badnjak o sumraku sagnaju ovce (i drugo blago) u staju (tor) tako, da prolaze između dva grebena Pomagala za raščešljavanje lana, konoplje, ili dva hljeba ili najčešće između dvije upaljene svijeće – što drže obično sa svake strane prolaza dvoje od ukućana; svijeće redovno utrnu na glavi ili na vuni posljednje ovce, koja ulazi.*²¹, 16. *Tako bi na primjer sjedila kod ručka i između dva jela nervozno čekala da Franciska donese slijedeće.*²², 17. *Flirtala je tu i tamo s ovim ili onim, u pauzama između dva plesa, na dinerima kod prijateljica ili u dobrotvornim komiteima, ali voljela je samo svoga muža.*²³, 18. *Nije je nikad ni vidio. Ona mu je ponudila mjesto kraj sebe i između dva gutljaja čaja i dva sendviča izmijenili su nekoliko misli.*²⁴, 19. *Tako su one djevojčice izvirkivale iznad ograde svojih koterija preko, na drugu stranu, gdje je rasipao svoje grdne pare kakav šiber ili mešetar, i u zgodnom trenutku pružale prstić između dva ošita, ne bi li onaj tamo natakao na nj zlatnu viticu.*²⁵, 20. *Il Campo i Palazzo Pubblico su u nizini između dva brežuljka.*²⁶,

---

¹⁸ Sida Košutić (1937) *S naših njiva (plodovi zemlje). Roman iz seljačkoga života. Druga knjiga* (Matica hrvatska. Zagreb), str. 47.

¹⁹ Ibid., str. 63.

²⁰ Miroslav Krleža (1938) *Eppur si muove* (Biblioteka Nezavisnih Pisaca. Zagreb), str. 107.

²¹ Milovan Gavazzi (1939) *Godina dana hrvatskih narodnih običaja* (Kulturno-prosvjetni sabor Hrvatske. Hrvatsko etnološko društvo. Zagreb), str. 169.

²² Milan Begović (1940) *Giga Barićeva* (Bulaja naklada. Zagreb. 1999)

²³ Ibid.

²⁴ Ibid.

²⁵ Ibid.

²⁶ Slavko Batušić (1941) *Od Siene do Haarlema. Putopisi, eseji, biografije, impresije* (Savremena biblioteka. Zagreb), str. 17.

21. Ali se cesta odjednom probije **između dva** brežuljka na komadić visoravni, i u taj se čas dešava efekt nepromašivog dojma: u taj je čas horizont iznenada i odjednom poprečno zatvoren brežuljkom višim od ostalih, a na vrhu tog brežuljka evo gradića zagonetnih tornjeva.²⁷, 22. ...i to ne samo u pjesmama „**između dva** rata” nego i u onima koje je objavio potkraj 50-ih i početkom 60-ih godina.²⁸, 23. Zagreb, 1942. Z. M. (Zlatko Milković): „**Između dva** rata”. Antologija suvremene hrvatske lirike. – „Preporod”, II., br. 51., str. 6.²⁹, 24. Zagreb, rujan 1965. Nikola Miličević: Književnost **između dva** rata. Poezija. – Panorama hrvatske književnosti XX stoljeća. Priredio Vlatko Pavletić. Stvarnost. Zagreb, 1965. Str. 263. – 327. Miroslav Vaupotić: Hrvatska suvremena književnost.³⁰, 25. No moguće je ustvrditi, da se negdje **između dva** spomenuta stajališta nalazi neka „zlatna sredina”, neka kompromisna točka gledanja...³¹, 26. Kad su, **između dva** rata, najraznorodniji pariški utjecaji gotovo sasvim zavladao hrvatskim likovnim životom, kad se promijenila idejna i emotivna suština epohe, započelo se ponovno pisati i raspravljati o pitanju i mogućnostima „našega” slikarskog izraza.³², 27. U razdoblju **između dva** rata razvit će živu i veliku stvaralačku djelatnost.³³, 28. Naša likovna umjetnost razvijala se **između dva** rata veoma živo i u svim smjerovima.³⁴, 29. **Između dva** rata dogodilo se to i jednom našem slikaru; nazovimo ga Pictor.³⁵, 30. Mnogo žučljivih komentara i zgražanja izazvala je **između dva** rata senzacionalna reorijentacija Giorgia de Chirica.³⁶, 31. Uz

---

²⁷ Ibid., str. 22.

²⁸ Vladislav Kušan (1941) *Izabrana djela* (Matica hrvatska. Zagreb. 2003), str. 15.

²⁹ Ibid., str. 30.

³⁰ Ibid., str. 31.

³¹ Ibid., str. 184.

³² Ibid., str. 208.

³³ Ibid., str. 241.

³⁴ Ibid., str. 256.

³⁵ Ibid., str. 285.

³⁶ Ibid., str. 286.

južni zid sobe smjestio se širok krevet, a **između dva** prozora zapadnog zida nalazila se stara komoda, na kojoj se dizao dosta veliki kip lurske madone s dva oveća papirnata vijenca žutog i rumenog cvijeća.³⁷, 32. U krevetu, odmah nasuprot njemu, uz desni zid, **između dva** prozora, ležao je njegov brat Antunica.³⁸, 33. Osluhne i ponovno mu se vrati smisao za stvari oko njega: Svijetlo u prostoru **između dva** prozora nije nestalo, naprotiv, ono se još pojačalo, samo više nije bilo onako prozirno, pomutila ga neka mliječna bjelina.³⁹, 34. ...se našli tako **između dva** čuda, i možda radi ustrajnosti, a možda im je čudo s bubnjem i djecom izgledalo manje opasno, oni su jurnuli na njega...⁴⁰, 35. **TAMBURLINAC** se upravo maknuo da pođe, kad se začuju signali u stroju i parobrod je počeo voziti natrag, a u jednoj pauzi **između dva** groma čuje se glas **BONAVENTURE** kako očajno zapomaže, nekud odozdo, muklo, kao iz vode.⁴¹, 36. I tu se dakle, u krajnjoj liniji, radilo samo o borbi **između dva** feudalizma: mađarskog i hrvatskog.⁴², 37. ...zbog toga, što je taj materijal kod nas gotovo sasvim nepoznat i što je mađarska historiografija **između dva** rata uspjela da iz bečkih i peštanskih arhiva sakupi i objavi veoma velik broj dokumenata...⁴³, 38. „Na saborima godine 1790., 1796., 1802., 1805., 1811., jedno za drugim se javljaju **između dva** naroda sporna pitanja, koja ih razdvajaju, uvođenje mađarskoga jezika kao službenog, puštanje protestanata u Hrvatsku, hrvatski porezi i državnopravni položaj Slavonije.“⁴⁴, 39. Do definitivnog raskida **između dva** krila Narodne stranke moglo je doći, tek pošto je revolucija četrdesetosme godine omogućila slobodan zamah

---

³⁷ Petar Šegedin (1944), *Djeca Božja* (Matica hrvatska. Zagreb), str. 78.

³⁸ Ibid., str. 88.

³⁹ Ibid., str. 135.

⁴⁰ Ibid., str. 272.

⁴¹ Ranko Marinković (1948) *Proze* (Matica hrvatska. Zagreb), str. 81.

⁴² Vaso Bogdanov (1949) *Društvene i političke borbe u Hrvatskoj 1848/49* (Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Zagreb), str. 22.

⁴³ Ibid., str. 23.

⁴⁴ Ibid., str. 37.

*naprednim, demokratskim snagama u Hrvatskoj.*⁴⁵, 40. *Na stazi u prodolu između dva brijega položila sam ga i pretisla...*⁴⁶, 41. *Na raskršću je okretno prošao između dva automobila koji su išli protivnim smjerovima.*⁴⁷, 42. *Držala je kolačić između dva tanka prsta i mali prst je malo uzdignut.*⁴⁸, 43. *Na obloj glavi biret, kruna gluposti za čitavu grupu, na sutani uzak kaputić od crnog ševiota, ruke skrivene, lijeva u džep, a desna pod krilo kaputića između dva dugmeta na prsima, glavu je malo nagnuo, usta raširio u požrtvovan podsmijeh, a kroz velike kolute naočara, okruglim očima bez trepavica, gleda u zemlju kraj aparata; povelike cipele čine dva kraka nogara za misal.*⁴⁹, 44. *I sve ležeći vidio je, između dva krila dvorišnog dijela bloka, u isječku ulice, kako prolazi njemačka vojska – pješaci normiranim korakom, biciklisti glupo sporo za petama pješaka, pa kola s vrećama brašna i sijenom i crvenim pospanim licima vojnika.*⁵⁰, 45. *Ivan uslužno omogući da mu vrlo brzo remenom sveže ruke, prebaci mu ih preko oba koljena, između ruku i koljena provuče debeo štap, digne ga na štapu i postavi između dva stola, da visi glavom prema zemlji a stopalima uvis.*⁵¹, 46. *Ja sam tada pokazao, da sam čuvstven jošte poeta, / zaplovio sam između proze i stihotvorja kano između dva kopnena svijeta, / te sam dragomu Joški izbugario nakakovu šmuklijadu, / drugi su rekli maškaradu, a treći čak limunadu.*⁵², 47. *Jedna od najznačajnijih ličnosti srpskog planinarstva između dva rata bio je dr. Radivoje Simonović...*⁵³, 48. *Ona nastaje, kad razlika u električnoj napetosti između oblaka i zemlje*

---

⁴⁵ Ibid., str. 68.

⁴⁶ Josip Kosor (1950) *Izabrane pripovijesti* (Zora. Državno izdavačko poduzeće Hrvatske. Zagreb), str. 105.

⁴⁷ Vjekoslav Kaleb (1950) *Ponižene ulice* (Državno izdavačko poduzeće Hrvatske. Zagreb), str. 22.

⁴⁸ Ibid., str. 79.

⁴⁹ Ibid., str. 119.

⁵⁰ Ibid., str. 176.

⁵¹ Ibid., str. 381.

⁵² Ante Kovačić (1952) *Feljtoni i članci* (Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Zagreb), str. 74.

⁵³ Mirko Zgaga – Ivo Gropuzzo (1952) *Kroz visoke planine. Priručnik za planinare i alpiniste* (Sportska stručna biblioteka. Zagreb), str. 35.

ili *između dva* oblaka dostigne određenu veličinu.⁵⁴, 49. Za svaki odsječak puta *između dva* pregiba posebno izmjerimo azimut i dužinu, te sve to upišemo na papir uz odgovarajući dio skice puta.⁵⁵, 50. ...obično na taj način, da se *između dva* sloja balonske svile ili sličnog materijala, krojenog u obliku vreće, nalazi sloj pahuljica, vune ili vate.⁵⁶

Pojavnice su navedene kronološkim redosljedom, pa je tako prva iz 1863., pedeseta odnosno u ovome radu posljednja iz 1952., dok je posljednja kolokacija u pretraživanju iz 2008. godine. Iz toga proizlazi i ograničenje pri pretraživanju knjižnoga potkorpusa, barem kad je riječ o istraživanju koje se želi fokusirati na sinkroniju, odnosno suvremeni standardni jezik. Razdoblje od sredine 19. do sredine 20. stoljeća teško možemo nazvati suvremenošću. No, smatram da smo i ovom pretragom dobili zanimljiv jezičnopovijesni uvid o razvoju deklinabilnosti broja *dva*. Vidljivo je da mnogi autori posežu za nedekliniranim oblikom broja *dva* kada dolazi s prijedlogom *između*. U odnosu na 254 kolokacije u kojima se pojavljuje nedeklinirani oblik, pretraga dekliniranog oblika dala je samo 96 kolokacija, što smatram značajnom razlikom.

U nastavku ću prikazati rezultate pretraživanja navedenoga prijedloga i dekliniranoga oblika broja *dva* kada dolaze ispred imenice ili koje druge deklinabilne riječi u muškome ili srednjemu rodu. Pritom ću isto tako prikazati prvih 50 od 96 pojava koje sam dobila pretraživanjem. Rezultati pretraživanja sintagme *između dvaju* jesu sljedeći: 1. *Smještena u patrijarhalan, ruralni krajolik kakav je i Begovićev rodni kraj, romantična priča o strastvenoj ljubavnoj vezi između dvaju antipoda: čedne, mlade, krhke Rođene i iskusna zavodnika, mondenog bonvivana Dušana, puna je emotivnoga naboja,*

---

⁵⁴ Ibid., str. 123.

⁵⁵ Ibid., str. 150.

⁵⁶ Ibid., str. 168.

sentimentalnih, poetskih iskaza, dramatičnih, na koncu i tragičnih, obrata.⁵⁷, 2. Preda mnogom je prolaz, nalik na hodnik **između dvaju** visokih bedema od vode guste i crvene kao krv.⁵⁸, 3. Novija hrvatska književnost stara je oko stotinu godina, i u njezinim počecima već se osjećalo neko omjeranje snaga **između dvaju** pokoljenja.⁵⁹, 4. Samo je htjela, da produži razmake **između dvaju** napitaka i da bi samo manje pio...⁶⁰, 5. Naprosto omjer psihičkih snaga **između dvaju** pripadnika raznih spolova!⁶¹, 6. Nekad nisi govorio da je to autoiluzija, niti si definirao ljubav kao „omjer psihičkih snaga **između dvaju** pripadnika suprotnih spolova”.⁶², 7. Pripovijedno pak vrijeme omeđeno je prijelazom godine, blagdanskim ciklusom od Badnjega dana do Sveta tri kralja, odnosno mnogo banalnijim ciklusom: osamnaestodnevnom razmakom **između dvaju** pražnjenja Madoninih crijeva.⁶³, 8. Struktura je romana fragmentarna, razmrvljena, kao što su razmrvljene i sudbine ljudi koje pratimo u ovoj kronici smještenoj **između dvaju** velikih zala: I. svjetskog rata i početka informbiroovskih čistki, čime se ideološka rigidnost simbolično najavljuje kao zlo novoga vremena.⁶⁴, 9. ...međašni kamen, kamen kojim je obilježena međa **između dvaju** imanja ili granica, granični kamen ćuliti, dugo i nepomično sjediti ćurlin, urešena svirala (drvena); zviždaljka od pečene gline ili drveta (ovdje: ćurlin-ptica) dagarica...⁶⁵, 10. Uostalom, upravo **između dvaju** spominjanja Gorgone smjestila se čitava pripovijest.⁶⁶, 11. Preko te točke „olakšava“ se prolaz poremećene

⁵⁷ Milan Begović (1921) *Dunja u kovčegu* (Večernji list. Zagreb. 2004), str. 186.

⁵⁸ Vladimir Nazor (1927) *Priče s ostrva, iz grada i sa planine* (Matica hrvatska. Zagreb), str. 29.

⁵⁹ Antun Barac (1936) *Članci o književnosti* (Binoza. Zagreb), str. 132.

⁶⁰ Milan Begović (1940) *Giga Barićeva* (Bulaja naklada. Zagreb. 1999)

⁶¹ Vladan Desnica (1957) *Proljeća Ivana Galeba* (Večernji list. Zagreb. 2004), str. 122.

⁶² Ibid., str. 267.

⁶³ Slobodan Novak (1968) *Mirisi, zlato i tamjan* (Večernji list. Zagreb. 2004), str. 234.

⁶⁴ Mirko Kovač (1978) *Vrata od utrobe* (Večernji list. Zagreb. 2004), str. 333.

⁶⁵ Ivan Raos (1984) *Prosjaci i sinovi* (Matica hrvatska. Zagreb. 2005), str. 626.

⁶⁶ Ivo Frangeš – Viktor Žmegač (1998) *Hrvatska novela: interpretacije* (Školska knjiga. Zagreb), str. 181.

energije **između dvaju** meridijana, i time dovodi energiju u ravnotežu.⁶⁷, 12. To je i navelo filozofiju, ponajviše Kanta, da u tom „biti” vidi samo poveznju česticu suda, kopulu, po kojoj se uspostavlja odnos i veza **između dvaju** pojmova, te se s njom ne može povezati nikakvo dublje značenje.⁶⁸, 13. Za univerzalno stajalište potpuno su irelevantna sudbinska pitanja pojedinačnog bića kojega se cijeli život kreće **između dvaju** polova, samoodržanja i samopropadanja.⁶⁹, 14. Naposljetku, nakon Prvoga svjetskog rata i u razdoblju **između dvaju** ratova potpuno je splasnulo oduševljenje za bilo koji oblik beskonačnosti.⁷⁰, 15. On bi znao izjaviti sa spokojnim ponosom, **između dvaju** dimova iz lule, kako u posljednje četiri godine nije ni jednom propustio dolazak u Društveni Dom.⁷¹, 16. Na trenutak je imao dojam da mu se crijeva mijese u kašu, **između dvaju** mišićavih bedra, ali uspio se probiti, prilično se uznojivši.⁷², 17. **Između dvaju** partijskih slojeva dolazi do određene razmjene, ali tek toliko da se osigura isključenje slabića iz Uže Partije i da se ambiciozni članovi Šire Partije učine bezopasnima time što će im se dopustiti da se uzdignu.⁷³, 18. Autoritet kao socijalnopsihološka pojava kojom operira nauka o upravi znači faktički odnos **između dvaju** pojedinaca, zbog kojega jedan pristaje da podredi svoje ponašanje, u većoj ili manjoj mjeri, odlukama drugoga.⁷⁴, 19. Za tu svrhu potrebno je primijeniti statističke principe, jer, što je veći broj razlika u sekvencijama **između dvaju** homolognih lanaca, postoji veća mogućnost za određivanje vremena i tumačenja postanka (izdvajanja) novih molekula.⁷⁵, 20. **Između dvaju** kongresa radi Međunarodna komisija za zoologijsku

---

⁶⁷ Milan Ferković i Milan Tapalović (1998) *Akupunktura* (Školska knjiga. Zagreb), str. 208.

⁶⁸ Marijan Cipra (1999) *Misli o etici* (Školska knjiga. Zagreb), str. 12.

⁶⁹ Ibid., str. 50.

⁷⁰ Ibid., str. 178.

⁷¹ George Orwell (prijevod Antun Šoljan) (2001) *1984*. (Alfa. Zagreb), str. 28.

⁷² Ibid., 113.

⁷³ Ibid., 198.

⁷⁴ Eugen Pusić (2002) *Nauka o upravi* (Školska knjiga. Zagreb), str. 60.

⁷⁵ Ivo Matoničkin i Radovan Erber (2002) *Opća zoologija* (Školska knjiga. Zagreb), str. 72.

nomenklaturu, a njezine odluke ratificira plenarna sjednica kongresa.⁷⁶, 21. Hordotonalni su organi napeti između dviju točaka u hitinskome skeletu, obično **između dvaju** zglobova.⁷⁷, 22. Neurohormon iz očnoga drška (X-organ) sprečava presvlačenje u međustadiju **između dvaju** presvlačenja tako da inhibirajuće djeluje na Y-organ (sl. 10.243).⁷⁸, 23. Putovi koji dovode do izmjene mikronukleularnoga materijala **između dvaju** konjuganata relativno su slični u svih vrsta.⁷⁹, 24. **Između dvaju** svjetskih ratova geografsko zanimanje za proučavanje gradova potaknuto je sve većim praktičnim potrebama.⁸⁰, 25. U Americi se **između dvaju** svjetskih ratova proces metropolitanizacije sve više jača.⁸¹, 26. S obzirom na to, mogu se izdvojiti četiri razdoblja: do godine 1900, od 1900. do Prvoga svjetskog rata, razdoblje **između dvaju** svjetskih ratova te poslijeratno razdoblje (Stewig, 1983).⁸², 27. U razdoblju **između dvaju** svjetskih ratova u definiranje grada uvode se nove varijable, ali se dotadašnje ne odbacuju.⁸³, 28. Odnos **između dvaju** tako shvaćenih gradova može se javiti u tri oblika.⁸⁴, 29. Značajniji radovi o ekonomskoj bazi gradova nastaju, primjerice, u Njemačkoj već **između dvaju** svjetskih ratova.⁸⁵, 30. Njihovo značenje u objašnjavanju razvoja grada jača **između dvaju**, a osobito nakon Drugoga svjetskog rata.⁸⁶, 31. Osim navedenih, mogu se istaknuti i druge teorije o razvoju i osobinama prostorne strukture grada koje su nastale **između dvaju** svjetskih ratova u SAD-u.⁸⁷, 32. Navedene ideje našle su

---

⁷⁶ Ibid., str. 89.

⁷⁷ Ibid., str. 147.

⁷⁸ Ibid., str. 207.

⁷⁹ Ibid., str. 243.

⁸⁰ Milan Vresk (2002) *Grad i urbanizacija: Osnove urbane geografije* (Školska knjiga. Zagreb), str. 2.

⁸¹ Ibid.

⁸² Ibid., str. 3.

⁸³ Ibid.

⁸⁴ Ibid., str. 8.

⁸⁵ Ibid., str. 42.

⁸⁶ Ibid., str. 53.

⁸⁷ Ibid., str. 55.

plodno tlo u SAD-u **između dvaju** svjetskih ratova u mnogih autora koji se bave ekonomikom gradskoga zemljišta.⁸⁸, 33. U toj je zemlji proces metropolitanizacije vrlo intenzivan već u razdoblju **između dvaju** svjetskih ratova.⁸⁹, 34. Ako već spomenutu klasifikaciju planskih centara usporedimo sa sustavom poslovnih centara **između dvaju** svjetskih ratova, uočiti ćemo velike promjene.⁹⁰, 35. **Između dvaju** svjetskih ratova u gradovima pojedinih zemalja utemeljena su razna udruženja koja su se brinula o stambenoj gradnji.⁹¹, 36. Ta ideja jače se počinje primjenjivati **između dvaju** svjetskih ratova, najprije u Americi, a potom i u drugim zemljama.⁹², 37. U SAD-u su se, osim već spomenutih klasičnih modela prostorne strukture grada, **između dvaju** svjetskih ratova počele razvijati i druge teorije o društvenoj strukturi grada.⁹³, 38. Za razvoj urbane morfologije posebno je važno razdoblje **između dvaju** svjetskih ratova, što je posebna zasluga njemačkih geografa.⁹⁴, 39. Već su **između dvaju** svjetskih ratova nastali mnogi radovi o morfološkim obilježjima gradova pojedinih krajeva, pokrajina i zemlja, ili monografije pojedinih gradova.⁹⁵, 40. Navedeni podaci upućuju na to da proces metropolitanizacije Njemačke nije **između dvaju** svjetskih ratova bio još tako izražen, kao što je bio u SAD-u.⁹⁶, 41. Intenzivan proces metropolitanizacije SAD-a počeo je već **između dvaju** ratova.⁹⁷, 42. Broj stanovnika na jedan automobil kretao se **između dvaju** ratova približno 5 i 6, a danas iznosi manje od 2

---

⁸⁸ Ibid., str. 59.

⁸⁹ Ibid., str. 72.

⁹⁰ Ibid.

⁹¹ Ibid., str. 93.

⁹² Ibid., str. 96.

⁹³ Ibid., str. 128.

⁹⁴ Ibid., str. 145.

⁹⁵ Ibid.

⁹⁶ Ibid., str. 168.

⁹⁷ Ibid., str. 173.

stanovnika (tabl. 4.8).⁹⁸, 43. **Između dvaju** ratova osniva se Gdynia (1920), danas poznata luka u Poljskoj.⁹⁹, 44. Na izomorfnoj ravnici najkraća udaljenost **između dvaju** mjesta jest ravna crta. U realnom svijetu odnosi su drukčiji.¹⁰⁰, 45. Na izomorfnoj ravnici najkraća udaljenost **između dvaju** mjesta jest ravna crta.¹⁰¹, 46. Zbog toga svako naselje nižega stupnja leži na najkraćoj prometnoj liniji **između dvaju** naselja višega stupnja.¹⁰², 47. Iz toga proizlazi da prosječna udaljenost **između dvaju** naselja toga stupnja iznosi 7 do 9 km u jednom sistemu.¹⁰³, 48. Iz te osnovne udaljenosti **između dvaju** M-naselja izračunate su ostale udaljenosti i tako da je osnovna udaljenost pomnožena s $\sqrt{3}$ ...¹⁰⁴, 49. ...i tako su se redom dobivale vrijednosti koje su označavale udaljenosti **između dvaju** naselja sljedećega višeg stupnja.¹⁰⁵, 50. ...može poslužiti ova formula: u kojoj G zona označuje granicu gravitacije **između dvaju** centara, $d_{1,2}$ je udaljenost između centara, S_1 i S_2 su „mase” centara, koje mogu biti izražene brojem stanovnika, brojem zaposlenih u trgovini, vrijednošću prodane robe i sl.¹⁰⁶

Zanimljivo je da se u ovome korpusu prvi puta pojavljuje deklinirani oblik broja *dva* tek 1921. godine. Usporedimo li rezultate pretraživanja, možemo zaključiti da se deklinirani oblik broja *dva* za muški i srednji rod (*dvaju*) pojavljuje nekoliko desetljeća kasnije (1921) od nedekliniranoga oblika (1863). Isto tako, lako je uočiti da je broj pojava s nedekliniranim oblikom broja gotovo dvostruko veći (254) od pojava s dekliniranim oblikom (96), što potvrđuje da se u praksi vrlo rijetko deklinira navedeni broj kada dolazi ispred

---

⁹⁸ Ibid.

⁹⁹ Ibid., str. 181.

¹⁰⁰ Ibid., str. 212.

¹⁰¹ Ibid., str. 213.

¹⁰² Ibid., str. 215.

¹⁰³ Ibid.

¹⁰⁴ Ibid., str. 216.

¹⁰⁵ Ibid.

¹⁰⁶ Ibid., str. 227.

spomenutoga prijedloga. Isto tako, zanimljiva je raspodjela glede autora. Tako pojedini autori dekliniraju (Mirko Kovač, Ivo Frangeš, Viktor Žmegač, Milan Ferković, Milan Tapalović, Marijan Cipra, George Orwell, Eugen Pusić, Ivo Matoničkin, Radovan Erber, Milan Vresk), dok drugi ne dekliniraju (Miroslav Kraljević, Eugen Kumičić, Ante Kovačić, Slavko Kolar, Ivo Kozarčanin, Sida Košutić, Milovan Gavazzi, Slavko Batušić, Vladislav Kušan, Petar Šegedin, Ranko Marinković, Vaso Bogdanov, Josip Kosor, Vjekoslav Kaleb, Mirko Zgaga, Ivo Gropuzzo) broj *dva* u svezi s prijedlogom *između*. Neki pak upotrebljavaju oba oblika (Milan Begović, Vladimir Nazor, Antun Barac, Vladan Desnica, Slobodan Novak, Ivan Raos).

Nakon što sam pretražila muški i srednji rod, prešla sam na oblik broja *dva* kada se nalazi ispred imenice ili koje druge deklinabilne riječi ženskoga roda. Prvo sam pretražila nedeklinirani oblik navedenoga broja. Dakle, pretražila sam sintagmu *između dvije*. Kao rezultat pretraživanja pojavile su se 74 pojavnice s tom sintagmom, a ja ću, kao i za prethodne oblike, prikazati prvih 50. Rezultati su sljedeći: 1. *...mnogo skalje, iver, trijeska koja otpadne kad se drvo teše skopčati, povezati, spojiti slog, površina zemlje između dvije oranice; gredica, lijeha smok, jelo koje se jede s kruhom, koje se "smoči" s kruhom snebiven, začuđen...*¹⁰⁷, 2. *Ne vodi se građanski rat, nego rat između dvije države evropske.*¹⁰⁸, 3. *Zabodena u škaru između dvije pećine na osam metara dubine nije se dala istrgnuti.*¹⁰⁹, 4. *Književna pojava Adyjeva dala bi se označiti kao elipsa, koja rotira između dvije temeljne intonacije, kao između dva fokusa: između petöfijanskog jakobinskog zamaha, koji nosi zastave sa golemom vjerom u konačnu pobjedu, i između Vörösmartyjeva starociganskog očajnog naricanja, u krčmi, kod gusala u dugim i burnim mađarskim noćima.*¹¹⁰, 5. *...ili*

¹⁰⁷ Miroslav Kraljević (1863) *Požezki đak ili Ljubimo milu svoju narodnost i grlimo, sladki svoj narodni jezik* (Matica hrvatska. Zagreb. 2003), str. 254.

¹⁰⁸ Milutin Nehajev (1932) *Rakovica* (Matica hrvatska. Zagreb), str. 210.

¹⁰⁹ Antun Bonifačić (1938) *Mladice* (Matica hrvatska. Zagreb), str. 26.

¹¹⁰ Miroslav Krleža (1938) *Eppur si muove* (Biblioteka Nezavisnih Pisaca. Zagreb), str. 107.

dva hljeba ili najčešće **između dvije** upaljene svijeće –što drže obično sa svake strane prolaza dvoje od ukućana; svijeće redovno utrnu na glavi ili na vuni posljednje ovce, koja ulazi.¹¹¹, 6. U kolima, u prostoru **između dvije** strane, ovaj put nisu ni škrinje sa sapunom, ni vreće sa solju ili pirinčem, nego u hrpi kaputa i pokrivača sve sama ljudska tjelesa, priljubljena i naslonjena jedna na drugo, ispremiješane glave, ruke i ramena, pa kako je jedva počelo svitati...¹¹², 7. Napokon se zaljulja, kao da koleba **između dvije** odluke, trgne se naglo, definitivnom jednom gestom i velikim koracima izleti napolje.¹¹³, 8. Iskidalo je to vrcanje s jedne na drugu stranu, **između dvije** protivne želje, pri čemu se naginjala i bacakala kao magnetska igla.¹¹⁴, 9. Otpor se protiv mađarizacije pojačava, proširuje, postaje masovniji (obuhvaća škole, najrazličitije priredbe, ulične demonstracije), sukobi **između dvije** protivničke stranke (ilirske i mađaronske) pooštavaju se (dolazi do krvavih borba s velikim brojem ranjenih i mrtvih)...¹¹⁵, 10. U svojoj studiji u „Százádok“-u Miskolczy ovako rezimira proces zabranjivanja ilirskoga imena: „Jedno za drugim, slijedili su krvavi sukobi **između dvije** stranke (mađarske i ilirske), društveni pokreti zakočili su u zagrebačkoj županiji administraciju, situacija je postajala revolucionarna...¹¹⁶, 11. ...i zagovara se savez **između dvije** zavađene stranke (ilirske i mađarske) s ciljem, da se pruži zajednički otpor Beču.¹¹⁷, 12. Budući da se je sukob između konzervativaca i Kossuthovaca poslije ožujka znatno zaoštrio, borba se **između dvije** neprijateljske stranke nastavlja.¹¹⁸, 13. Stariji

---

¹¹¹ Milovan Gavazzi (1939) *Godina dana hrvatskih narodnih običaja* (Kulturno-prosvjetni sabor Hrvatske. Hrvatsko etnološko društvo. Zagreb), str. 169.

¹¹² Milan Begović (1940) *Giga Barićeva* (Bulaja naklada. Zagreb. 1999)

¹¹³ Ibid.

¹¹⁴ Ibid.

¹¹⁵ Vaso Bogdanov (1949) *Društvene i političke borbe u Hrvatskoj 1848/49* (Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Zagreb), str. 19.

¹¹⁶ Ibid., str. 30.

¹¹⁷ Ibid., str. 47.

¹¹⁸ Ibid., str. 304.

*Nijemac između dvije ne mlade, ali mondeno odjevene, nakićene ženske bogatih zadnjica, koračao je ozbiljno, gotovo dostojanstveno, zbog erotskog sporazuma postignuta vrlo drugarski.*¹¹⁹, 14. *Ide tako policajac po svijetu napet između dvije slike u svojoj svijesti: s jedne strane je njegov gospodar, lice na kojemu čita zahtjeve, objašnjava ih na svoj lični način i funkcionira po njima.*¹²⁰, 15. *Najniže mjesto u grebenu zovemo sedlom ili prijevojem, a ako služi kao prometni put između dvije doline, dajemo mu često naziv prijelaz.*¹²¹, 16. *Oni čine vezu između dvije blaže nagnute padine.*¹²², 17. *Kuloar – strm prolaz između dvije okomite stijene, sličan hodniku.*¹²³, 18. *Sedlo – najniže mjesto u grebenu između dvije uzvisine.*¹²⁴, 19. *Skok – strmi prijelaz između dvije blage padine.*¹²⁵, 20. *I dok je trčao prema tamnom kutu između dvije staje, okretao se neprestano prema prostoru, gdje se sjena ukazala.*¹²⁶, 21. *Odmiče ona između dvije ograde, seoskim sokakom, bijela, laka, a sve se osvrće.*¹²⁷, 22. *Između dvije postelje i vrata stajala je u kutu na stolcu vedrica, na njoj visio zajimač, a ponad toga na zidu šarenila se velika polica, sva krcata išaranim tanjurima i zdjelama.*¹²⁸, 23. *U ovoj je pustoši malo žena, koje i jedan pop može ljubiti; mogao bi birati najviše između dvije.*¹²⁹, 24. *Od njega se pokrene razbuđen pauk na svojoj tananoj mreži između dvije grede.*¹³⁰,

¹¹⁹ Vjekoslav Kaleb (1950) *Ponižene ulice* (Državno izdavačko poduzeće Hrvatske. Zagreb), str. 190.

¹²⁰ Ibid., str. 227.26.

¹²¹ Mirko Zgaga – Ivo Gropuzzo (1952) *Kroz visoke planine. Priručnik za planinare i alpiniste* (Sportska stručna biblioteka. Zagreb), str. 50.

¹²² Ibid., str. 77.

¹²³ Ibid., str. 298.

¹²⁴ Ibid., str. 300.

¹²⁵ Ibid.

¹²⁶ Petar Šegedin (1953) *Mrtvo more* (Kultura. Zagreb), str. 64.

¹²⁷ Jakša Kušan (1954) *U procijepu* (Zora. Zagreb), str. 26.

¹²⁸ Sida Košutić (1955) *S naših njiva (plodovi zemlje). Roman iz seljačkoga života.* (Matica hrvatska. Zagreb), str. 19.

¹²⁹ Ivan Raos (1956) *Volio sam kiše i konjanike* (Naklada Društva književnika Hrvatske. Zagreb), str. 44.

¹³⁰ Vladan Desnica (1957) *Proljeća Ivana Galeba* (Večernji list. Zagreb. 2004), str. 45.

25. *Organski, kao na onog pauka između dvije grede.*¹³¹, 26. *Ona su eoni beskonačnoga što se ucijepa između dvije tačke u nizu trajanja tako da im ne poremete ni redoslijed ni broj.*¹³², 27. „Umrla je”, odgovorio mi je sasvim kratko, *između dvije žlice consommé-a, bez detaljnijih podataka.*¹³³, 28. *Nestade cvrčkova niza, onog protegnutog između dvije rasplamsale vatre.*¹³⁴, 29. *Nadohvat ruke Nijemcima, između dvije vatrene linije, u roju metaka naših i neprijateljskih ja sam još jednom izvukao živu glavu i izbjegao smrti.*¹³⁵, 30. ...a u njihaljci, razapetoj *između dvije palme, ljuljuška se moja osma ili osamnaesta žena, pije koktel u kojem plivaju tri kocke leda, potpuno naga, kao sirena...*¹³⁶, 31. *Pustoš koja opaja, kao disanje između dvije umorne ljubavne riječi.*¹³⁷, 32. ...mokro nebo po travi, a lijevo stara djetličeva gnijezda na žutim grabićima – zemlju koja ima u svom staram grbu zvijer *između dvije rijeke.*¹³⁸, 33. *Vozimo se između dvije modrine, između Mađarske i leša kreštalice.*¹³⁹, 34. *Dlan mi je snjena ramena, kad sam je okrenuo, došao nasred njenih grudi, između dvije nesumnjive sisice, koje, dakle, ipak postoje, i koje sam ne mičući ruku istovremeno dodirivao u podnožju rubovima dlana.*¹⁴⁰, 35. ...i ulovivši ga u predahu *između dvije konvulzije, rekao sam gotovo zajedljivo: – Ne nalazim da su naši razgovori bili učeni i toliko intelektualni!*¹⁴¹, 36. *Najveću će pogrešku, nakon svega, učiniti tko prvi povuče crtu između dvije tobožnje fronte, između „mladih i destruktivnih“ te „starih i konstruktivnih“.*¹⁴², 37.

¹³¹ Ibid., str. 46.

¹³² Ibid., str. 103.

¹³³ Ibid., str. 171.

¹³⁴ Jozo Laušić (1960) *Kostolomi* (Naprijed. Zagreb), str. 51.

¹³⁵ Joža Horvat (1962) *Mačak pod šljemom* (Naprijed. Zagreb), str. 220.

¹³⁶ Alojz Majetić (1963) *Čangi* (Večernji list. Zagreb. 2004), str. 42.

¹³⁷ Matko Peić (1967) *Skitnje* (Nakladni zavod Matice hrvatske. Zagreb), str. 75.

¹³⁸ Ibid., str. 202.

¹³⁹ Ibid., str. 218.

¹⁴⁰ Slobodan Novak (1968) *Mirisi, zlato i tamjan* (Večernji list. Zagreb. 2004), str. 164.

¹⁴¹ Ibid., str. 172.

¹⁴² Vlatko Pavletić (1970) *Protivljenja* (Nakladni zavod Znanje. Zagreb), str. 163.

Strana je postao krivac, već je lebdio između dvije osnove, već se nalazio na dvije strane i Cvita ga vidi klimava, vidi ona sebe samu i njega sama i Nastu samu...¹⁴³, 38. ...na kojima ja cvatim / za mnoge tvoje ruke i poglede, i pitam vidiš li kako sniježi i kako pada duša / i vrhnje mjesečine na plàninskī taj lanac / hrapavi koji stoji između dvije vrste / svjetlosti?¹⁴⁴, 39. I teturao je, padao, poklecao, gmizao, po toj stazi na rubu stijene ili između dvije stijene, a tanad ga je pratila toliko vjerno da se činilo i njemu samu da je s njom nerazdvojno združen.¹⁴⁵, 40. I prođe ga srh praznine kao da se našao na uskoj traci stijene između dvije provalije.¹⁴⁶, 41. Rumeni odsjaj žara zatrepta i pokliznu niz puščanu cijev, što se pomolila kroz uski procjep između dvije pole i svoje slijepo oči s Kikaševim sastavila.¹⁴⁷, 42. – od srca se nasladi Kikaš, sjede između dvije podlokane žile, položi ruke na njih kao na ručke prijestolja, leđima se osloni na tri sežnja debeo dub, što od pametara stoji ovdje na vrhu Vilinjaka – i sve ko na dlanu...¹⁴⁸, 43. I tada klonu između dvije podlokane žile.¹⁴⁹, 44. ...zavrnuti pričvrstni vijak između dvije gibljive lelujave pojmovne ploče – rastvoriti umjetni protuporedak radi skrivenog poretka, radi sidrišta smisla ispod spremišta riječi...¹⁵⁰, 45. ...može zamisliti i kao nogometna lopta, što se odjednom nađe između dvije ratoborne momčadi te svatko gleda kako bi je se što prije dočepao pa čak i stariji, spolno opskrbljeni promatrači-kupači...¹⁵¹, 46. ...ispod sive pisaljice na crnoj podlozi pločice, između dvije crvenrte bijele se one uspravnokose + kosoprave poput ispremiještanih ribljih kosturova...¹⁵², 47.

¹⁴³ Vjekoslav Kaleb (1973) *Bijeli kamen* (Matica hrvatska. Zagreb. 2002), str. 130.

¹⁴⁴ Luko Paljetak (1978) *Ludo pjevanje u planinama. Pjesme* (Nakladni zavod Znanje. Zagreb), str. 30.

¹⁴⁵ Vjekoslav Kaleb (1978) *Divota prašine* (Matica hrvatska. Zagreb. 2002), str. 184.

¹⁴⁶ Ivan Raos (1984) *Prosjaci i sinovi* (Matica hrvatska. Zagreb. 2005), str. 295.

¹⁴⁷ Ibid., str. 241.

¹⁴⁸ Ibid., str. 242.

¹⁴⁹ Ibid., str. 250.

¹⁵⁰ Tomislav Ladan (1990) *Bosanski grb II*. (Mladost. Zagreb), str. 202.

¹⁵¹ Tomislav Ladan (1990) *Bosanski grb. a work in progress. Svezak prvi* (Mladost. Zagreb), str. 46.

¹⁵² Ibid., str. 171.

*Između te božanske i životinjske ljubavi, kao između dvije krajnosti, nahodi se ona ljubav što nas uzdiže djelatnom životu, i koja je uzrok da naša duša uživa u lijepoj stvari samo po dvama osjetilima, vidu i sluhu; a ljubav koja nas životinjskom vuče, po osjetilu opipa...*¹⁵³, 48. ...kao *između dvije krajnosti, nalazi se ljubav koja nas uzdiže djelatnom životu, i koja je razlog uživanja naše duše u lijepoj stvari samo dvama čulima, vidom i sluhom; tako da jasnije možemo reći da postoje tri vrste ljubavi...*¹⁵⁴, 49. *Na cesti, između dvije noći bez konaka (Ljubim, a ne smijem! Moram odlunjati [= otići, otputiti se], kao krivac...*¹⁵⁵, 50. *To je ona, objavila mi se konačno u anđeoskom liku unesrećene sretnice, presrela me „na cesti, između dvije noći bez konaka!”, pozvala me u svoje srce i u svoj dom.*¹⁵⁶

Ovo je bilo prvih pedeset pojava u kojima se pojavljuje sintagma *između dvije*, gdje je broj ispred deklinabilne riječi ženskoga roda nedekliniran. Prvi se puta ta sintagma pojavljuje 1863., i to u isto vrijeme kao i oblik nedeklinabilnoga oblika broja za muški i srednji rod te u istome romanu Miroslava Kraljevića *Požeški đak ili Ljubimo milu svoju narodnost i grlimo, sladki svoj narodni jezik*. Također, može se uočiti znatno manji broj pojava nedekliniranog oblika broja *dva (dvije)* za ženski rod (74) u odnosu na muški i srednji rod (254).

Nakon toga sam pretražila deklinirani oblik navedenoga broja ispred deklinabilne riječi ženskoga roda (*dviju*). Kao rezultat pretraživanja pojavilo se 119 pojava. I ovdje ću iznijeti samo prvih 50, a one su sljedeće: 1. *...protjerati prezid – razdjelni zid između dviju površina...*¹⁵⁷, 2. *Ona uze od neke žene sudić od kovine, natoči u nj vodu, primaknu ga kroz*

---

¹⁵³ Nikola Vitov Gučetić (1995) *Dijalog o ljepoti. Dijalog o ljubavi* (Most/The Bridge: A Journal of Croatian Literature. Zagreb), str. 87.

¹⁵⁴ Ibid., str. 215.

¹⁵⁵ Ivo Frangeš – Viktor Žmegač (1998) *Hrvatska novela: interpretacije* (Školska knjiga. Zagreb), str. 177.

¹⁵⁶ Ibid., str. 180.

¹⁵⁷ Eugen Kumičić (1894) *Urota Zrinsko-Frankopanska* (Bulaja naklada. Zagreb. 1999)

razmak **između dviju** šipki k ustima manjeg djeteta.¹⁵⁸, 3. Vidjeh zalijevaonik pokraj grla bunarića i motičicu na stazici **između dviju** lijeha.¹⁵⁹, 4. Žestoke literarne borbe **između dviju** generacija razvile su se u hrvatskoj književnosti svršetkom 19. i početkom 20. vijeka, pod imenom borbe između „starih“ i „mladih“.¹⁶⁰, 5. Hodi ovuda, tu nas ne će nitko vidjeti, – povuče ga u nekakav prolaz **između dviju** kuća.¹⁶¹, 6. „Ja se nadam“ – dovršava on – „da će u najbližoj budućnosti započeti oštra borba **između dviju** struja u literaturi, i narodna će morati pobediti...“¹⁶², 7. Mama, nemojte se srditi, – govorila je Marija **između dviju** navala praskavog smijeha...¹⁶³, 8. Blaž, koji je nešto kasnije došao, zateče ženu gdje se **između dviju** napadaja praskavog smijeha razgovara sama sa sobom.¹⁶⁴, 9. Ovaj sukob imao je krupnih posljedica, a glavno mu je značenje baš u tome, što to nije više bila borba **između dviju** suparničkih, stranaka (ilirske i mađaronske), nego borba između narodnog, pokreta i austrijske vojske.¹⁶⁵, 10. Produžimo li oko petput razmak **između dviju** zvijezda Velikog medvjeda, naići ćemo na zvijezdu jednakoga sjaja.¹⁶⁶, 11. Bijaše pristala, visoka, zdrava, dobro uhranjena, plava djevojka od dvadesetšest ili dvadesetsedam godina, čak vrlo plava, nalik na stotinu, na hiljadu djevojaka, koje se rađaju i rastu **između dviju** slavnih

---

¹⁵⁸ Vladimir Nazor (1927) *Priče s ostrva, iz grada i sa planine* (Matica hrvatska. Zagreb), str. 62.

¹⁵⁹ Ibid., str. 186.

¹⁶⁰ Antun Barac (1936) *Članci o književnosti* (Binoza. Zagreb), str. 145.

¹⁶¹ Josip Pavičić (1937) *Poletarci* (Konzorcij. Zagreb), str. 31.

¹⁶² Julije Benešić (1943) *Kritike i članci* (Izdanje Hrvatskog izdavačkog bibliografskog zavoda. Zagreb), str. 92.

¹⁶³ Ivan Dončević (1948) *Životopis bez svršetka (Horvatova kći): kronika iz seljačkog života* (Matica hrvatska. Zagreb), str. 67.

¹⁶⁴ Ibid., str. 157.

¹⁶⁵ Vaso Bogdanov (1949) *Društvene i političke borbe u Hrvatskoj 1848/49* (Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Zagreb), str. 50.

¹⁶⁶ Mirko Zgaga – Ivo Gropuzzo (1952) *Kroz visoke planine. Priručnik za planinare i alpiniste* (Sportska stručna biblioteka. Zagreb), str. 143.

hrvatskih rijeka.¹⁶⁷, 12. ...na obrazima, na bradi, na laktima, dovoljno bijelim i gojnim za svačiju maštu, a jedna i na njedrima **između dviju** oblina pri dnu lukavo smišljenog izreska...¹⁶⁸, 13. Šumar namigne prijatelju: „Da ga sad polijem, a?“ „Lijevaj!“ drekne **između dviju** nota prijatelj i odmah nastavi napinjući vratne žile...¹⁶⁹, 14. Gorostasna tragična figura na pozadini agonično raskrvavljenog horizonta, na samom razmeđu **između dviju** provalija: provalije beskonačnosti i provalije smrti i mraka.¹⁷⁰, 15. Koliko smo puta, poslije pretrpljene predstave, u noćnoj tišini naše sobe posegnuli za knjigom na polici da **između dviju** sklopljenih stranica opet nađemo ona velika mjesta koja su nam na predstavi prikraćena!¹⁷¹, 16. Te riječi i te istine žive u mraku, **između dviju** stranica sklopljene knjige, i tu moramo da ih opet potražimo kad se, nezadovoljeni ili razočarani, vratimo s predstave.¹⁷², 17. ...proturječje **između dviju** prividno dokazanih teza, dvije teze koje imaju jednaku dokaznu snagu antitetičan (grč.)...¹⁷³, 18. ...službeni red, poslovnik, propisi koji određuju međusobne odnose **između dviju** ugovornih strana pramaljetni...¹⁷⁴, 19. Mladi župnik je izišao s tankim, crnim psom, koji se nije došljaku zaletavao prema koljenima nego mu je sva igra bila da bezglasno diže glavu i grudi **između dviju** mladih breza.¹⁷⁵, 20. Ova sada borba protiv papine supremacije ne vodi se samo za očuvanje državne suverenosti i građanske jurisdikcije, nije to samo sukob **između dviju** vlada, kako bi nagodbenjaci htjeli prikazati.¹⁷⁶, 21. Preuzvišeni – nasmiješi se pouzdanik Signorije – sukob se

---

¹⁶⁷ Ivan Dončević (1956) *Mirotvorci* (Kultura. Zagreb), str. 37.

¹⁶⁸ Ibid., str. 38.

¹⁶⁹ Ibid., str. 309.

¹⁷⁰ Vladan Desnica (1957) *Proljeća Ivana Galeba* (Večernji list. Zagreb. 2004), str. 70.

¹⁷¹ Ibid., str. 192.

¹⁷² Ibid., str. 196.

¹⁷³ Ibid., str. 314.

¹⁷⁴ Ibid., str. 334.

¹⁷⁵ Matko Peić (1967) *Skinje* (Nakladni zavod Matice hrvatske. Zagreb), str. 66.

¹⁷⁶ Ivan Supek (1968) *Heretik* (Nakladni zavod Matice hrvatske. Zagreb), str. 125.

vodi **između dviju** vlada a ne između principa.¹⁷⁷, 22. I Sarpiju se žurilo kad ga je uhvatio **između dviju** važnih sjednica.¹⁷⁸, 23. Gradić povrh brežuljka **između dviju** uvala ostao je vječno svratište umornog putnika.¹⁷⁹, 24. Prolazimo ravnicom **između dviju** hrastovih šuma.¹⁸⁰, 25. Trenutak zatim uhvati se (svoje blijedo podbuhlo lice u ogledalu na zidu **između dviju** zatvorenih vrata) kako uopće ne misli na užitak s djevojkama, nije osjećao nikakvo takvo uzbuđenje, pa ni onu nelagodu koja je uvijek nadolazila prije početka akta...¹⁸¹, 26. Na jednom se mjestu opet uvali u nekakav mekan grm, **između dviju** stijena, oči mu se slatko zaklope i on odmah zaspi.¹⁸², 27. Zatim iziđe na dvor, do koljena natopljen vinom, i uputi se u sobu veselo mašući teškim, **između dviju** bačava skrivenim, dvolitrom, punim puncatim fiorina, kruna, patakuna i banovaca...¹⁸³, 28. Osmo viđenje: Kola / I podigoh oči i vidjeh: gle, četvera bojna kola izlaze **između dviju** gora; a gore bijahu od mjedi.¹⁸⁴, 29. Eto toliko je velika udaljenost **između dviju** zvijezda u nekoj galaksiji, dok je prostor između galaksija gotovo prazan.¹⁸⁵, 30. Odnos između društvene zbilje, odnosno društvenih tabua, i prodora u istinu stvari usporediv je s odnosom **između dviju** radnji koje možemo nazvati 'stavljanje krinke' (ili vela) i 'skidanja' te lažne površine.¹⁸⁶, 31. Čitatelj Doktorove noći odmah će primijetiti kako je sličnost **između dviju** novela zapravo u prikazu trenutka nesreće.¹⁸⁷, 32. Već na početku vodi se dijalog **između dviju** razina, a one su –

¹⁷⁷ Ibid., str. 126.

¹⁷⁸ Ibid., str. 127.

¹⁷⁹ Ibid., str. 243.

¹⁸⁰ Petar Šegedin (1968) *Suputnici* (JAZU. Zagreb), str. 302.

¹⁸¹ Krsto Špoljar (1971) *Vrijeme i paučina. Sentimentalni odgoj na hrvatski način* (Matica hrvatska. Zagreb), str. 21.

¹⁸² Vjekoslav Kaleb (1978) *Divota prašine* (Matica hrvatska. Zagreb. 2002), str. 185.

¹⁸³ Ivan Raos (1984) *Prosjaci i sinovi* (Matica hrvatska. Zagreb. 2005), str. 162.

¹⁸⁴ NA (1988) *Jeruzalemska Biblija* (Kršćanska sadašnjost. Zagreb), str. 6.

¹⁸⁵ Gabrijel Divjanović (1997) *Čovjek i svemir* (Školska knjiga. Zagreb), str. 165.

¹⁸⁶ Ivo Frangeš – Viktor Žmegač (1998) *Hrvatska novela: interpretacije* (Školska knjiga. Zagreb), str. 105.

¹⁸⁷ Ibid., str. 256.

vidjeli smo i to, označene verzalom – dobile nazive STVARNOST i UMJETNOST.¹⁸⁸, 33. **Između dviju** zigomatičnih kostiju razmak je 7 mjera.¹⁸⁹, 34. **Između dviju** mamila razmak je 8 mjera.¹⁹⁰, 35. Jedinica mjere podrazumijeva razmak **između dviju** brazda palmarne strane druge falange poluflektiranog srednjeg prsta ruke.¹⁹¹, 36. ...u sredini poplitealne brazde točno **između dviju** tetiva mišića na pregibnoj brazdi.¹⁹², 37. 2 cuna ispod prednjeg kraja aksilarne brazde **između dviju** glava bicepsa brahijalisa.¹⁹³, 38. Lokalizacija: 5 cuna iznad sredine prednje brazde zapešća, **između dviju** tetiva palmarnih mišića.¹⁹⁴, 39. Lokalizacija: 3 cuna iznad sredine prednje brazde zapešća, **između dviju** tetiva palmarnih mišića.¹⁹⁵, 40. Lokalizacija: u sredini prednje brazde zapešća **između dviju** tetiva.¹⁹⁶, 41. Dominantno nasljedne bolesti javljaju se praktički isključivo u djece roditeljskog para jedne oboljele osobe i jedne zdrave osobe, budući da su brakovi **između dviju** oboljelih osoba zbog njihove malobrojnosti u populaciji iznimno rijetki, pa ovu mogućnost ovdje ne uzimamo u obzir.¹⁹⁷, 42. Ozdravi li dijete potpuno **između dviju** epizoda ili ne (neprekidno trajanje simptoma – kašljanje, sekrecija iz uha, piurija, piodermija – upućuje prije na neke lokalne, anatomske uzroke)?¹⁹⁸, 43. Komparativna ili poredbena povijest književnosti istražuje veze i odnose **između dviju** ili više različitih književnosti.¹⁹⁹, 44. Grafikon je slika koja pokazuje

---

¹⁸⁸ Ibid., str. 392.

¹⁸⁹ Milan Ferković i Milan Tapalović (1998) *Akupunktura* (Školska knjiga, Zagreb), str. 62.

¹⁹⁰ Ibid., str. 64.

¹⁹¹ Ibid.

¹⁹² Ibid., str. 120.

¹⁹³ Ibid., str. 133.

¹⁹⁴ Ibid., str. 134.

¹⁹⁵ Ibid.

¹⁹⁶ Ibid.

¹⁹⁷ Duško Mardešić i suradnici (2000) *Pedijatrija* (Školska knjiga, Zagreb), str. 100.

¹⁹⁸ Ibid., str. 403.

¹⁹⁹ Milivoj Solar (2001) *Teorija književnosti* (Školska knjiga, Zagreb), str. 26.

odnos **između dviju** ili više varijabli.²⁰⁰, 45. Grafikon je slika koja pokazuje odnos **između dviju** ili više varijabli...²⁰¹, 46. Koeficijent lučne elastičnosti mjeri prosječnu cjenovnu elastičnost na luku krivulje potražnje, odnosno u točki koja se nalazi u sredini **između dviju** kombinacija cijena i potraživanih količina.²⁰², 47. Može se praviti razlika **između dviju** vrsta teorija poduzeća.²⁰³, 48. U prvom redu, manji je stupanj mobilnosti činitelja proizvodnje kad se radi o razmjeni **između dviju** država nego kad se radi o razmjeni unutar jedne države...²⁰⁴, 49. Naime, svaka zemlja povećava proizvodnju za koju se specijalizirala, ali u nekoj točki odnos troškova može biti jednak, što znači da nestaju razlike u oportunitetnim troškovima **između dviju** zemalja.²⁰⁵, 50. Od situacija u kojima je postojeća politička opreka tek dala politički smisao odnosu **između dviju** institucija...²⁰⁶.

Ovo je prvih 50 od ukupno 119 pojavnica u kojima se broj *dva* deklinira (*dviju*) kada dolazi nakon prijedloga *između*, a ispred deklinabilne riječi ženskoga roda. Prvi se dokaz dekliniranja navedenoga broja za ženski rod pojavljuje ranije (1894) od onoga za muški i srednji rod (1921). S druge strane, u usporedbi s nedekliniranim oblikom za ženski rod (1863) ovaj se deklinirani oblik pojavljuje tridesetak godina kasnije. Nadalje, zanimljivo je da, za razliku od oblika za muški i srednji rod (254 : 96), broj dekliniranih pojavnica broja u ženskom rodu veći je od broja pojavnica nedekliniranog oblika navedenoga broja (74 : 119). To nas dovodi do preliminarnog zaključka da se u proučavanu korpusu broj *dva* ispred deklinabilne riječi ženskoga roda češće deklinira nego kad ide uz takvu riječ muškoga ili srednjega roda.

---

²⁰⁰ Đuro Benić (2001) *Osnove ekonomije; 3., izmijenjeno i dopunjeno izdanje* (Školska knjiga. Zagreb), str. 11.

²⁰¹ Ibid., str. 18.

²⁰² Ibid., str. 103.

²⁰³ Ibid., str. 369.

²⁰⁴ Ibid., str. 593.

²⁰⁵ Ibid., str. 599.

²⁰⁶ Eugen Pusić (2002) *Nauka o upravi* (Školska knjiga. Zagreb), str. 139.

3.2. Pretraživanje potkorpusa tiskovina

Ovo sam pretraživanje započela s muškim i srednjim rodom, i to s nedekliniranim oblikom zadanoga broja. U tekstovima tiskovina prvi se puta ta sintagma (*između dva*) pojavljuje 1962., iz koje su godine prve tri pojavnice: 1. *...u vremenu svoje mladosti i studentskih dana – između dva svjetska rata – sudjelovao je u djelima katoličke akcije, posebno pak u Križarskom bratstvu...*²⁰⁷, 2. *U pauzi između dva plesa Čengi Li reče...*²⁰⁸, 3. *Zatim se njezin stric Martin Kirigin, benediktinac, koji je između dva rata izdavao u Hvaru »Život s crkvom«, vratio iz Rima...*²⁰⁹, dok je ostalih 47, od ukupno 254, iz tada aktualnoga *Vjesnika online*²¹⁰ s početka trećega tisućljeća: 4. *Mi smo za izbor između dva kandidata i naš izbor je Stipe Mesić, kaže se u priopćenju.*, 5. *Između dva rata DHK imalo je svoj zagrebački ogranak, koji nam je podario vrijedna književna izdanja.*, 6. *...napredak između dva velika svjetska partnera na području zaštite informatičkih podataka, različita pitanja s područja trgovine te pitanja vezana za sigurnost prehrambenih namirnica i genetski uzgojenih proizvoda.*, 7. *12. Između dva uzastopna radna dana (noćne utakmice) ne dozvoljava se odmor od najmanje 10-12 sati neprekidno.*, 8. *Iz Češke se dnevno izveze između dva i 30 kilograma droge ZAGREB...*, 9. *Prema statistikama, naime, iz Češke se dnevno izvozi između dva i 30 kilograma droge, uglavnom heroina...*, 10. *...ponovno bez ijednog treninga između dva meča, u 14 sati po srednjoeuropskom vremenu igrati u osmini finala protiv Švedanina Jonasa Björkmana.*, 11. *Podsjetila je na sve poteškoće pregovora između dva naroda*

---

²⁰⁷ Ivan Miklenić (1962) *Glas Koncila: novo lice Crkve: katolički tjednik* (Nadbiskupski duhovni stol. Glas Koncila).

²⁰⁸ Ibid.

²⁰⁹ Ibid.

²¹⁰ NA (2000) *Vjesnik online* (© 2006. Vjesnik d.d.). *Vjesnik* je bio politički dnevni list, koji je izlazio u Zagrebu, od 1940. do 2012. godine. Također je bio značajna izdavačka kuća, koja je izdavala niz drugih izdanja, a osobito velik značaj imala je u vrijeme socijalističke Jugoslavije.

koji „žele iste teritorije koji su na različite načine 'sveti' i za jedne i za druge“ ..., 12. A kada biste birali **između dva** „liblinga“, dva Gorana, između Oscara za jednog Gorana (Višnjića) i zlata za drugog Gorana (Ivaniševića), za koga biste bili?, 13. Nije dovoljan jedan olimpijski ciklus da bi se napravio vrhunski svjetski atletski rezultat, potrebno je **između dva** do tri olimpijska ciklusa, znači između osam i 12 godina., 14. Najava o skorom puštanju Temelina u pogon izazvala je prepirku **između dva** srednjoeuropska susjeda., 15. Na završetku prvog ikada organiziranog summita između Europe i Afrike, koji je pokušao pokrenuti stvaranje „novog strateškog partnerstva“ **između dva** kontinenta..., 16. „Ja sam Vas osobno vidio kako se penjete, uostalom semafor se nalazio pokraj zapisničkog stola i **između dva** balkona“, odgovorio je tuženik., 17. Policija polumilijunskog grada traga za sumnjivom zelenom „ladom“ kojom su, kako pretpostavljaju očevici, teroristi napustili tržnicu nakon što su postavili eksploziv **između dva** kioska., 18. Međutim, unatoč činjenici da robna razmjena **između dva** velika susjeda neće ni u idućoj, a kamoli ovoj godini doseći planiranu vrijednost od sedam milijardi dolara..., 19. Navodim bitne odredbe u razlici **između dva** zakona..., 20. Razmirice **između dva** otoka traju od završetka Drugoga svjetskog rata..., 21. Uglavnom, ono na što nas je upozorila utakmica **između dva** Zagrebova sastava u petak predvečer..., 22. Naime, stečajevi mogu koristiti gospodarstvu kada ukupni gubici društvenih efektivna iznose **između dva** i tri posto., 23. Makedonski izdavač Gurga objavio je prijevod Vuletićeva romana „Čudotvorna biljka doktora Engela“ koji govori o složenim međunacionalnim odnosima u Bosni i Hercegovini **između dva** velika svjetska rata., 24. U nedjelju je u Hodošanu, velikom naselju uz samu hrvatsko-mađarsku granicu, jedanaesti put služena misa zadušnica za Stjepana Radića, koji je tu osnovao jednu od najsnažnijih organizacija HSS-a u sjeverozapadnoj Hrvatskoj **između dva** svjetska rata., 25. Neka moja razmišljanja, neke moje fascinacije iz mladosti i neke moje tegobe iz mladosti, sve sam to nastojao ispisati prateći odnos između te dvije sredine, **između dva** naroda., 26.

Meteorolozi za srijedu, 11. listopada, najavljuju mogućnost kiše. Jesu li time Škoti u prednosti, pitao je jedan novinar na improviziranoj konferenciji u Zagrebačkoj pivovari, **između dva** nazdravljanja., 27. On je predstavio i rezultate ispitivanja javnog mnijenja unutar hrvatskog biračkog tijela, koje je provela agencija FIBRO, a po kojima će HDZ na predstojećim izborima osvojiti 72 posto glasova, HSP 11 posto, a sve ostale stranke za koje će glasovati hrvatski birači **između dva** i pet posto., 28. To je bila večer radosnog susreta **između dva** koncerta s Bachovom glazbom, koja ipak kad se sluša iz večeri u večer u komornom ozvuku postaje zamorna., 29. Postojala je moralna obveza i dogovor **između dva** predsjednika- sporazum Izetbegović-Tuđman- da hrvatska vojska pomogne susjedu., 30. Splitsko-zagrebački dvoboj drugog kola **između dva** Ivana, Vajde i Cinkuša, okončan je pobjedom SPLICANINA sa 5-7, 6-2, 6-1., 31. 25. osorske glazbene večeri / **Između dva** koncerta OGV-a- „Ubojstvo u katedrali“..., 32. Na sjednici Predsjedništva HDZ-a glasovalo se **između dva** kandidata: Gordana Barake i Mihe Mioča., 33. „Hrvati u Srbiji **između dva** svjetska rata“ članak je Roberta Skenderovića., 34. U subotu 11. studenoga, **između dva** i pol i tri milijuna građana BiH s pravom glasa izlazi na opće izbore u kojima će biti izabrani zastupnici u parlamentima Federacije BiH i Republike Srpske..., 35. **Između dva** susreta protiv Dinama u Zagrebu (subota i utorak) SPLICANI će se vratiti kući., 36. Sadašnja se potrošnja kreće **između dva** i tri milijuna tona, no već se od iduće godine, zbog oporavka tamošnjeg gospodarstva, očekuje rast potrošnje, do četiri milijuna tona., 37. Poslije srebra u Engleskoj, držala nas je euforija godinu-dvije, masovno se počeo ulagati novac u nogomet, pa tako nije bilo čudno da se **između dva** češka kluba naprave transferi od nekoliko milijuna maraka., 38. Kao kazališni posjetitelj i košarkaš imao sam vremena šetati Zagrebom **između dva** vlaka., 39. Rasprava **između dva** vodeća vojna dužnosnika o prijedlogu reforme generala Kvašnina, koji predviđa radikalno smanjenje strateških snaga, njihovu reorganizaciju i integraciju u zračne snage, traje već neko vrijeme., 40. U

razdoblju **između dva** svjetska rata Jelačić je spominjan samo kao ban koji je proglasio ukinuće kmetstva., 41. Ipak, zabrinjava ako je cijela akcija pokrenuta zbog zategnutih odnosa **između dva** ministarstva, a ne zbog činjenice da se 60 posto brašna godišnje samelje „na crno“. (M. Petković), 42. **Između dva** rusko-čečenska rata Salman Radujev organizirao je nekoliko terorističkih akcija u Rusiji., 43. Microsoft je dosad uvijek uspijevao odgoditi izricanje konačne presude, a vrijeme **između dva** ročišta obilno je iskorištavao za dokazivanje kako se napadom na njega ugrožava američka tehnološka prevlast u računalnom svijetu., 44. Značajan pomak u radu, kvaliteti izvedaba zbio se dolaskom Čeha Josefa Vlacha Vrutickoga, koji je vodio orkestar **između dva** rata., 45. Izborna skupština Hrvatskog olimpijskog odbora (HOO) u ponedjeljak odlučit će o novom predsjedniku, skupštinari će odlučivati **između dva** kandidata / Antun Vrdoljak je u devetogodišnjem vođenju HOO-a priskrbio golem ugled u svijetu sporta., 46. Često je radila, osobito natječaje, zajedno sa Selimirom Dumengjićem, Zvonimirom Vrkljanom i Đorđom Kiverovom, s kojima je **između dva** rata dobila i više nagrada., 47. Razbivši stare sheme, u svojoj arhitekturi primjenjuje principe novog građenja i na tom je području najplodniji stvaralac **između dva** svjetska rata., 48. To je posebna vrsta odnosa **između dva** susjedna naroda, a sada i između dvije samostalne države., 49. Župljani su bili oduševljeni stvarnim krajolikom na slici, na kojoj župnik u polju **između dva** brda ispovijeda vjernicu, a u daljini se nazire crkva., 50. Naime, **između dva** poluvremena, on je odmah ubacio u igru Mitua i Balatinca.

Kakva je situacija s dekliniranim oblikom tih rodova (*dvaju*), saznat ćemo iz rezultata koji slijede, a koji su također iz spomenutoga *Vjesnika online* iz 2000. godine: 1. ...kada je riječ o ustavnim promjenama najveće dvojbe postoje oko toga koliko Vlada smije usmjeravati rad parlamenta, potom oko predsjedničkih ovlasti, odnosa **između dvaju** saborskih domova..., 2. ...zaključio je predsjednik Mesić u izjavi novinarima **između dvaju** protokolarnih susreta u

njegovu Uredu., 3. On nam je u pauzi **između dvaju** sastanaka uspio reći da je povrat ukradenoga blaga dio „paketa“ Vlade..., 4. Neće nas poplaviti zamršenim usporedbama **između dvaju** naoko različitih parova živog., 5. ...na potezu Savske ceste, **između dvaju** nadvožnjaka, kod Koturaške i Crnatkove ulice..., 6. Veliki aeromiting 1. listopada **između dvaju** savskih mostova U sklopu obilježavanja 90. obljetnice od prvog leta u Zagrebu i prvog hrvatskog aviona Slavoljuba Penkale..., 7. Aeromiting bi se trebao održati 1. listopada **između dvaju** savskih mostova, što će biti prvi zrakoplovni događaj nakon deset godina., 8. „Bez obzira na ratna stradanja što ih je skrivila druga strana, budući će turistički kompleks, osim što će zaposliti dio ljudi, biti i svojevrsan most **između dvaju** naroda koji su, unatoč proživljenom, i dalje upućeni jedni na drugi“, istaknuo je Korda., 9. „Svijet kazališta“ petnaest godina uređuje Komunikacijski odbor Međunarodnog kazališnog instituta (ITI) **između dvaju** kongresa ITI- ja., 10. Zanimali su ga prijelazi **između dvaju** svjetova te njihove različitosti i sličnosti u prilično raskošnom vizualnom okviru koji je trebao osvojiti male gledatelje svojim blještavilom., 11. Zbirka pripovjedaka „Grimizne usne“ američkog Hrvata Josipa Novakovića, u nakladi zagrebačkog „Meandra“ ponijela je i epitet najboljeg proznog djela iz pera jednoga slavonskog pripovjedača u razdoblju **između dvaju** vinkovačkih susreta., 12. ...u raspravi o Prijedlogu za utvrđivanje Nacrta promjene hrvatskog Ustava vezanim uz buduće ovlasti Županijskog doma te odnos **između dvaju** saborskih domova., 13. Jednim od prijedloga Županijskoga doma definira se budući odnos **između dvaju** domova..., 14. „S obzirom da se radi o normi ustavnog karaktera, očito je da će biti sukoba **između dvaju** domova..., 15. ...predsjednik HDZ-a Ivo Sanader rekao je da u velikoj političkoj borbi koja se vodi **između dvaju** brda- Pantovčaka i Markova trga, odnosno Predsjednika i premijera, pobijedio premijer..., 16. O Dariju Kordiću posvjedočio je da je javne nastupe koristio kako bi raspirivao mržnju **između dvaju** naroda u BiH.,

17. ...pitali smo Ozrena Žuneca, stručnjaka za vojna pitanja, kojemu je **između dvaju** izbornih krugova Dražen Budiša ponudio mjesto savjetnika za vojna pitanja., 18. Betty Meggers, antropolog iz Muzeja nacionalne povijesti u Washingtonu, pretpostavlja da su davni kontakti **između dvaju** svjetova bili mogući, ali drugi stručnjaci nisu toliko sigurni., 19. Novi Zeland je upozorio da bi akcija protiv demokratski izabrane vlade mogla potaći građanski rat **između dvaju** glavnih otoka Guadalcanala i Malaite., 20. Pozicija njemačkog veleposlanika u Izraelu je, zbog specifičnih odnosa **između dvaju** zemalja uzrokovanih povijesnim prilikama..., 21. Snažno prisutno konstruktivističko određenje polariziralo je zbivanja na domaćoj likovnoj sceni, kako u razdoblju **između dvaju** svjetskih ratova tako i tijekom poslijeratnog perioda..., 22. Kako kažu Grci, takav izborni sustav, možda, nije pravedan niti previše demokratičan, ali barem osigurava stabilnost vlasti četiri godine, **između dvaju** izbora., 23. Potpredsjednica Vlade Željka Antunović, koja je branila zakon, istaknula je kako **između dvaju** saborskih čitanja o zakonu treba pribaviti mišljenje najšire javnosti..., 24. Svjedok je rekao i da je **između dvaju** svjedočenja, a i kasnije, kod istražnog suca bilo prijatni..., 25. Tek u stanci **između dvaju** ispaljenja, 25-godišnji marinac kazao je da nije prvi put u Hrvatskoj., 26. No, činjenica je, a to se pokazalo i za vrijeme teških pregovora, da i **između dvaju** glavnih koalicijskih partnera..., 27. A Mesić ide u posjet Sloveniji upravo sa željom da naglasi posebni karakter odnosa **između dvaju** susjeda., 28. Detalje razgovora Bartenstein u „interesu dobrih odnosa **između dvaju** država“ nije htio predočiti predstavnicima medija., 29. ...koju je pokrenula Družba „Braće Hrvatskog Zmaja“ čiji je član **između dvaju** svjetskih ratova, bio i Stošić., 30. Spor oko procedure donošenja Ustavnog zakona o ljudskim pravima i slobodama, koji je zaoštrio učestale nesporazume **između dvaju** parlamentarnih domova, završit će na Ustavnom sudu..., 31. On smatra da je problem u odnosima **između dvaju** saborskih domova te između Vlade i Županijskog

doma., 32. Podjelu odgovornosti za promet **između dvaju** ministarstava Svjetska banka ocjenjuje lošom. ZAGREB, 24. travnja, 33. „Nadamo se“, istaknula je ona, „da će taj naš potez pridonijeti da se što prije riješi pitanje odnosa **između dvaju** parlamentarnih domova..., 34. **Između dvaju** zbornih nastupa njoj je pripala i »Noćna pjesma« najvećega američkog harfista Carlosa Salzedo..., 35. ...kojim se uspostavlja svojevrsna paralela **između dvaju** autora, napuljskog pisca Raffaela Vivianija te bavarskog Bertolta Brechta., 36. Može li na dugu stazu BiH funkcionirati kao država podijeljena **između dvaju** entiteta?, 37. **Između dvaju** izbora vreća je morala izdržati batrganje rogova po cijenu osvajanja vlasti., 38. Suradnja **između dvaju** gradova postojala je i dosad, ali ne na ovako visokoj razini..., 39. Onaj tko bude preciznije iščitavao razlike **između dvaju** prijedloga ustavnih promjena lako će vidjeti..., 40. Najveća je razlika **između dvaju** prijedloga u tome što je Predsjednikova ekspertna skupina predlagala ukidanje Županijskoga doma..., 41. Liberali koji su uvjereni da građanska liberalna opcija mora ojačati i biti balans **između dvaju** prepoznatljivih blokova- „ljevice“ i „desnice“..., 42. ...gradeći tako nikad završeni most **između dvaju** bića, most na kojem se dogodila sva drama historije., 43. Poznat je slučaj ružnih obračuna **između dvaju** suprotstavljenih lobija..., 44. Dakle, što se bar ovog dijela tiče, glavna razlika **između dvaju** prijedloga je tko će imenovati čelnike službi, tko će kontrolirati rad tih službi i kako će te službe biti locirane., 45. Posebnost je ove Fedove odluke u tome što je to prvi put unazad gotovo dvije i pol godine kako je odluka o mijenjanju kamatnih stopa donesena **između dvaju** redovnih zasjedanja., 46. Naime, u nedjelju se na Old Traffordu u Manchesteru igra polufinalna utakmica FA kupa **između dvaju** najpopularnijih londonskih klubova Arsenala i Totenhama., 47. Odluke Velikog vijeća, najvišeg političkog i programskog tijela stranke **između dvaju** Sabora stranke, obvezuju Malo vijeće i predsjednika stranke., 48. Prvo, „lopta“ pregovora **između dvaju** susjeda duboko je ukopana

na slovenskoj strani..., 49. Žica je dugačka 150 metara, raširena je između dvaju čeličnih postolja na 58 metara visine ili dvadesetak katova, 50. Sjednica Velikog vijeća HSLŠ-a, najvišeg političkog i programskog tijela stranke između dvaju sabora, održat će se u subotu u Zagrebu.

Ovo je bilo prvih 50 pojava u kojima se pojavljuje deklinirani oblik broja dva za muški i srednji rod. Iz rezultata pretraživanja vidljivo je da je isti izvor i za nedeklinirani i deklinirani oblik (*Vjesnik online*) te da se pojavljuju u gotovo isto vrijeme (2000., osim prve tri pojava za nedeklinirani oblik, koje su iz 1962.). Što se tiče broja pojava, možemo zaključiti da je broj pojava s nedekliniranim oblikom više nego udvostručen (526) od onoga s dekliniranim oblikom (240), što potvrđuje odstupanje medijskoga diskursa od norme koja propisuje dekliniranje broja *dva*.

Na kraju još ostaje prikazati rezultate pretraživanja s oblikom za ženski rod. Prvo ću prikazati pojavnice s nedekliniranim oblikom (*dvije*), kojih je sveukupno 553. Prvih 50 pojava je također iz *Vjesnika online*, a one su sljedeće: 1. *Na nama je da u prijelaznom periodu, između dvije i sedam godina, učinimo takvom i našu poljoprivrednu proizvodnju.*, 2. *Clintonova administracija nalazi se između dvije vatre- između krupnog businessa i glasnih zaštitara okoliša...*, 3. *Clintonova administracija nalazi se između dvije vatre- između krupnog businessa i glasnih zaštitara okoliša...*, 4. *Žao mi je, žao mi je što Bišćan nije dao svoj udio, bila bi to onda razlika u cijeloj klasi između dvije momčadi koja bi prevagnula na našu stranu.*, 5. *Ministrica vanjskih poslova Austrije te ministar vanjske trgovine BiH Mirsad Kurtović potpisali su sporazum o zaštiti investicija između dvije zemlje...*, 6. *Nakon razgovora, ministar Tonino Picula je rekao da između dvije zemlje ne postoje otvorena pitanja...*, 7. *Većina je temeljnih gospodarskih ugovora između dvije zemlje potpisana.*, 8. *Kako je ocijenio Mesić, nacionalne su manjine element suradnje između dvije zemlje i mogu pomoći u njezinom razvitku.*, 9. *...to je poticanje trgovinske suradnje između dvije zemlje...*, 10. *Za*

to bi, kazao je, trebalo **između dvije** i 2,2 milijarde kuna, a osigurano je 1,2 milijarde kuna., 11. Kakav je odnos **između dvije** supostojeće crnogorske akademije nauka i umjetnosti?, 12. ...kao pitanje od prvorazrednog političkoga značenja za budućnost odnosa **između dvije** susjedne zemlje..., 13. Prema njegovu mišljenju, politička je suradnja Hrvatske i Mađarske posljednjih godina u neprestanom usponu, no gospodarska je slaba, o čemu svjedoči i skromna robna razmjena **između dvije** zemlje., 14. Tema razgovora bit će pitanje liberalizacije trgovine poljoprivredno-prehrambenim proizvodima **između dvije** zemlje., 15. Zamjenik ministra gospodarstva mr. Neven Mimica je rekao da već od iduće godine očekuje nastavak liberalizacije trgovine **između dvije** zemlje..., 16. Jedno od neriješenih pitanja u odnosima **između dvije** države je i klirinški dug u iznosu od 4,5 milijuna dolara koliko je Hrvatska dužna bivšoj Čehoslovačkoj., 17. ...olakšana je gospodarska suradnja **između dvije** zemlje., 18. Rezultatu korušskog plebiscita pomoglo je u neku ruku stajalište Amerikanaca da jedinstvenu kotlinu ne treba dijeliti **između dvije** države te jaka propaganda., 19. Predsjednik Privredne komore BiH Mensur Smajlović u cijelosti je podržao stajalište kako je trgovinski ugovor **između dvije** zemlje potrebno postići što prije., 20. ...tu nikako ne možemo govoriti o „crno-bijeloj podjeli, jer **između dvije** istine koje govore o ratnim zbivanjima obično ni jedna nije prava, nego je ta istina vrlo slojevita“, 21. Stoga je u pauzi **između dvije** vožnje neko vrijeme ležala u krevetu..., 22. ...Vlatko Marković predsjednik HNS-a je autoritativno istaknuo kako je upravo naredio Srebriću da se u roku od 24 sata opredjeli **između dvije** mogućnosti., 23. ...predstojeći summit njihovih predsjednika budi nade da bi odnosi **između dvije** mogli krenuti u pravcu pomirenja., 24. Kultura Mandić **između dvije** vatre. BEOGRAD, 12. rujna, 25. Tumači nam to Zorislav Srebrić, koji nam ni u utorak nije mogao reći za što se odlučio **između dvije** opcije., 26. U izjavi za Vjesnik Muratović kaže da su sva ključna pitanja vezana uz predstojeću liberalizaciju

trgovine **između dvije** zemlje u načelu riješena., 27. Na potrebu sklapanja ugovora o trgovini **između dvije** zemlje upozorili su i čelnici Privredne komore BiH kao i entitetskih gospodarskih komora., 28. ...kraljica posjećuje Italiju „da pozdravi odlične odnose **između dvije** zemlje koje u mnogo čemu dijele ista mišljenja“..., 29. O dobroj volji haeselesovaca da se izgode odnosi **između dvije** stranke..., 30. **Između dvije** i tri tisuće ljudi evakuirano je iz tog područja..., 31. ...čijim je tadašnjim olakšicama ostvarena ukupna robna razmjena **između dvije** zemlje u vrijednosti od 962 milijuna dolara., 32. Ruski zračni prijevoznik Aeroflot je objavio da s Irakom upravo pregovara oko ponovne uspostave putničkih letova **između dvije** zemlje., 33. Premijer ističe kako postoji dogovor da se na raznim razinama intenzivira suradnja **između dvije** zemlje., 34. Zaključeno je da će se pregovori o sklapanju Ugovora o trgovini **između dvije** zemlje nastaviti na razini stručnjaka..., 35. Mandat sam doživio kao priliku da budem most **između dvije** države..., 36. Upravo taj dan odmora **između dvije** utakmice..., 37. Čini se kako nisu realna očekivanja da će liberalizacija trgovine **između dvije** zemlje umanjiti beskrajno duge kolone hrvatskih građana..., 38. ...izvješće predsjednika **između dvije** Skupštine..., 39. To je posebna vrsta odnosa između dva susjedna naroda, a sada i **između dvije** samostalne države., 40. ...zacijelo će još više pridonijeti poboljšanju izuzetno dobrih odnosa **između dvije** zemlje na području turizma..., 41. Tada je **između dvije** zemlje potpisana vrlo značajna deklaracija o principima međusobne suradnje., 42. Tako je prilično apsurdna situacija nastala na otoku Pagu koji je podijeljen **između dvije** županije., 43. No, **između dvije** zemlje posljednjih je godina povećana razmjena sportaša, znanstvenika, umjetnika i glazbenika., 44. Dok oni koji zagovaraju otoplavanje odnosa **između dvije** zemlje..., 45. **Između dvije** susjedne zemlje razvila se tijesna suradnja na mnogim poljima, uključujući i vojnu suradnju., 46. ...potpisali Ugovor o slobodnoj trgovini **između dvije** zemlje..., 47. ...., to je najznačajniji sporazum **između dvije** zemlje potpisan u posljednje vrijeme“., 48.

...kako bi se mogli započeti pregovori između dvije strane., 49. ...što je kongres više odmicao to su razmirice između dvije stranke postale očitije., 50. ...otvoreno pitanje morske granice između dvije zemlje...

Slijede rezultati pretraživanja pojavnica s dekliniranim oblikom za ženski rod. Broj pojavnica sa sintagmom *između dviju* je neočekivan; pojavilo se čak 1118 pojavnica. Prva je iz spomenutoga *Glasa koncila*: 1. *Može li čovjek živjeti, raditi, djelovati, misliti i ponašati se kao čovjek u uvjetima razapetosti između dviju krajnosti...*, dok je ostalih 49 iz također spomenutoga *Vjesnika online*: 2. *Time se donekle smanjila napetost između dviju susjednih zemalja.*, 3. *...incidenti sami postanu presedan u rješavanju otvorenih pitanja između dviju susjednih država...*, 4. *...radi želje za boljim razumijevanjem i zbližavanjem između dviju zemalja...*, 5. *...to jest vrhunac rada u protekla četiri mjeseca koji je rezultirao partnerstvom između dviju zemalja.*, 6. *Minutom šutnje odana je počast preminulim hrvatskim književnicima između dviju skupština.*, 7. *...koji je prilikom svojega nedavnog posjeta Kini dogovorio poticaj kulturnoj razmjeni između dviju zemalja.*, 8. *...koji bi trebao potaknuti trenutno nezadovoljavajuću trgovinsku razmjenu između dviju zemalja...*, 9. *„To bi bitno pridonijelo povećanju robne razmjene između dviju zemalja“...*, 10. *...i on će to učiniti između dviju svojih predstava u Bečkoj državnoj operi.*, 11. *Istaknuo je kako očekuje veća ulaganja SAD-a u Hrvatsku te intenziviranje protoka roba i ljudi između dviju zemalja / Novo veleposlanstvo, u koje će biti ugrađena najnovija tehnička dostignuća...*, 12. *Istaknuo je i kako očekuje veća ulaganja SAD-a u Hrvatsku te intenziviranje protoka roba i ljudi između dviju zemalja. „Želim da se preko novog veleposlanstva ostvari još značajnije prisustvo SAD-a u Hrvatskoj na svim razinama...*, 13. *Jugoslavenska vojska i srbijanski MUP potpuno su blokirali granicu između dviju republika SRJ, uključujući i šumske puteve.*, 14. *Najveći dio posjeta hrvatskog izaslanstva Izraelu posvećen je gospodarskoj suradnji između dviju zemalja.*, 15. *Potpisan je ugovor o trgovini i gospodarskoj*

suradnji i ugovor o uzajamnom poticanju i zaštiti ulaganja **između dviju** zemalja., 16. On nam je u pauzi između dvaju sastanaka uspio reći da je povrat ukradenoga blaga dio „paketa“ Vlade koji se odnosi na uređenje odnosa **između dviju** država..., 17. ...a govori o događanjima u jednoj praškoj vili **između dviju** obitelji i triju generacija..., 18. ...biti značajan poticaj jačanju gospodarskih veza i rastu trgovine **između dviju** zemalja., 19. ...ali je odbacio mogućnost prekida službenih odnosa **između dviju** zemalja., 20. Tomčić i Meron izrazili su suglasnost o potrebi unapređenja suradnje **između dviju** država..., 21. Dužnosnici Sjeverne i Južne Koreje nisu u srijedu postigli dogovor oko procedure za povijesni summit u lipnju **između dviju** susjednih zemalja..., 22. Norveška je zadovoljna novim političkim stanjem u Hrvatskoj koje otvara mogućnost za jačanje bilateralne suradnje **između dviju** zemalja..., 23. Upravo stoga promatrači u Moskvi zaključuju da će započeti rusko-američki pregovori na vrhu biti „summit malih dogovora“ i inventarizacija osmogodišnjih odnosa **između dviju** država., 24. Bila je to samo vješto upakirana borba za tržište **između dviju** trgovačkih velesila., 25. Slabljenje dvostranih veza dovelo je i do toga da je za posljednjih deset godina robna razmjena **između dviju** velikih država..., 26. Ustvrdivši postojanje vrlo korektnih političkih, gospodarskih i dobrosusjedskih veza **između dviju** zemalja u proteklom razdoblju..., 27. Osim toga, vjerujem da snažnija poslovna suradnja **između dviju** država značajno može umanjiti pritiske u rješavanju političkih problema..., 28. **Između dviju** sjednica Hajdukove Skupštine pritvorena su trojica bivših čelnika kluba..., 29. Špijuni, od kojih su neki bili i u invalidskim kolicima ili na bolničkim nosilima, granicu **između dviju** Koreja prešli su u demilitariziranoj zoni kod sela Panmunjom., 30. Ostavka se može podnijeti ako postoji ugovorni, profesionalni odnos **između dviju** strana., 31. To je najvažnija zapreka potpisivanju mirovnog sporazuma kojim bi se završilo ratno stanje **između dviju** zemalja koje formalno još traje., 32. ...na kojoj će se razmotriti učinjeno **između dviju** konvencija..., 33. ...evidentno je da

odnosi **između dviju** skupina i koncepcija nisu baš najbistriji., 34. Sve uočljivija neslaganja u međusobnim odnosima **između dviju** stranaka..., 35. Kad je riječ o otvorenim pitanjima **između dviju** država..., 36. Iako se zbiva u neuobičajenom terminu, **između dviju** stranačkih konvencija za predsjedničke izbore..., 37. Pahor je kao glavne programske razlike **između dviju** stranaka istaknuo odnos prema rimokatoličkoj crkvi i denacionalizaciji..., 38. ...kako se očekuje da uspostava diplomatskih odnosa „omogući nadilaženje sporova **između dviju** država pred međunarodnim sudovima“..., 39. ....„zaplet se razvija u napetosti **između dviju** kultura i dvaju jezika..., 40. Među brojnim temama susreta bit će i pitanje klirinškog duga **između dviju** zemalja., 41. ...potvrdio je da se uskoro sprema i potpisivanje ugovora o slobodnoj trgovini **između dviju** zemalja., 42. ...SAD posjet smatra „značajnim korakom na putu jačanja suradnje“ **između dviju** zemalja., 43. „Statistički gledano, **između dviju** skupina, razlika je oko 50 posto“, rekla je Patricia Faris., 44. Za izniman doprinos promicanju prijateljstva i razvitku uzajamne suradnje **između dviju** država..., 45. Nije riječ o sukobima i suprotnostima **između dviju** osoba..., 46. Nije riječ o sukobima i suprotnostima između dviju osoba, nego **između dviju** koncepcija..., 47. Župan Levačić je ujedno upozorio slovenske susjede na to da svojim neodmjerenim zahtjevima i postupcima ne zaoštravaju stanje i odnose **između dviju** susjednih zemalja., 48. Nastavak liberalizacije trgovine **između dviju** zemalja bila je i jedna od tema sjednice Odbora, održane u utorak., 49. ...Korač je rekao da je u nedjeljnom susretu potvrđena želja da se „što je prije moguće krene u normalizaciju odnosa **između dviju** država“., 50. Istraživači su otkrili velike razlike **između dviju** dobnih skupina.

Možemo zaključiti da su pojavnice dobivene pretraživanjem potkorpusa tiskovina uglavnom iz dnevnoga lista *Vjesnik online*, izuzev nekoliko s početka koje su pronađene u tjedniku *Glas koncila*. Što se tiče oblika za muški rod, slična je situacija kao kod rezultata pretraživanja knjižnoga potkorpusa; veći je

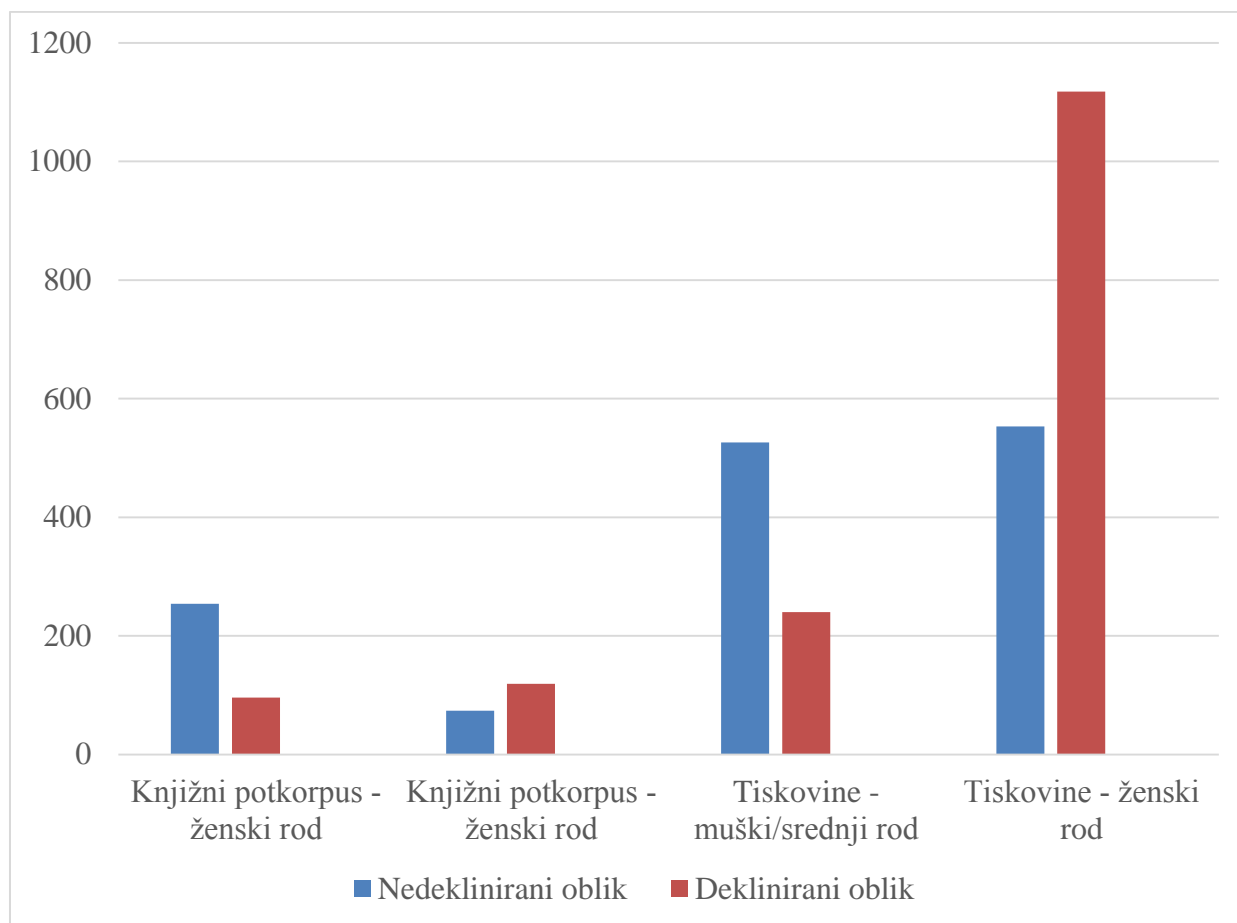

broj pojava s nedekliniranim (526) u odnosu na deklinirani (240) oblik broja *dva*. Što se pak ženskoga roda tiče, razvidna je razlika u odnosu na rezultate pretraživanja knjižnoga potkorpusa. Naime, rezultat pretraživanja potkorpusa tiskovina je za deklinirani oblik čak 1118 pojava, dok su se za nedeklinirani oblik pojavile 553 pojavnice. Općenito je u tekstovima publicističkoga stila više zastupljena sintagma s prijedlogom *između* i brojem *dva*; bez obzira bio on dekliniran ili ne. Pretraživanje je razotkrilo i važno ograničenje metode pretraživanja korpusa. Da je u korpus uključeno manje tekstova iz *Vjesnika* i *Glasa koncila*, u kojima se očigledno jako pazilo na normu, i rezultati bi bili drugačiji. To znači da kod rezultata iz korpusa ne možemo donositi zaključke bez uključivanja čimbenika kao što su uređivačke politike određena časopisa i sl. Još bih dodala da se u pojavnica pronadenima u spomenutim tiskovinama uočavaju pravopisne pogreške, poput pogrešnoga pisanja crtice kao pravopisnoga znaka, izostavljanje kojega slova i dr.

3.3. Prikaz podataka

U nastavku slijedi grafički prikaz podataka dobivenih korpusnim pretraživanjem. Najprije su prikazani rezultati pretraživanja knjižnoga potkorpusa – za oblik muškoga odnosno srednjega roda: nedeklinirani (254) i deklinirani (96), te za oblik ženskoga roda: nedeklinirani (74) i deklinirani (119). Nakon toga slijedi prikaz rezultata dobivenih pretraživanjem potkorpusa tiskovina – za oblik muškoga odnosno srednjega roda: nedeklinirani (526) i deklinirani (240), te za oblik ženskoga roda: nedeklinirani (553) i deklinirani (1118).

Slika 1. Grafički prikaz rezultata pretraživanja

4. Zaključak

Istraživačko je pitanje ovoga rada odnos norme i uzusa na primjeru deklinacije brojeva, točnije broja *dva* u oblicima za muški/srednji i ženski rod. Pretražujući Hrvatsku jezičnu riznicu, koja se sastoji od knjižnoga potkorpusa i potkorpusa tiskovina, potvrdila se hipoteza temeljena na tezi autorica priručnika o jezičnim pogreškama (Frančić, Hudeček i Mihaljević, 2005): u praksi se često broj *dva* ne deklinira. Razlog toj pojavi može biti, kako Barić i sur. (1997) ističu, postupno nestajanje oblika brojeva i njihovo prelaženje među nepromjenjive riječi.

Rezultati istraživanja pokazali su da autori u knjižnim tekstovima vrlo rijetko dekliniraju broj *dva* kada dolazi uz prijedlog *između*. Broj pojava toga broja uz deklinabilnu riječ muškoga odnosno srednjega roda je za nedeklinirani oblik 254, a za deklinirani više nego upola manji (96). Za ženski je rod situacija malo drugačija; nešto je više pojava s dekliniranim (119) u odnosu na nedeklinirani oblik (74). Što se tiče rezultata pretraživanja tekstova tiskovina, za muški je rod slična situacija kao kod pretraživanja knjižnih tekstova; više nego dvostruko veći je broj pojava s nedekliniranim (526) u odnosu na deklinirani oblik (240). Što se pak ženskoga roda tiče, i u tekstovima publicističkoga diskursa je češći deklinirani oblik broja *dva*, ali je ovdje ipak pomalo iznenađujući rezultat. Naime, u tim su tekstovima pronađene 553 pojavnice s nedekliniranim oblikom broja *dva* koji se odnosi na riječ ženskoga roda, dok je onih s dekliniranim pronađeno čak 1118. Kao što sam već napomenula, pretraživanje je otkrilo i neka ograničenja korpusnih istraživanja. Svaki je korpus rezultat nečije odluke o njegovu sastavu, koji izravno utječe na rezultate pretraživanja. Tako je u rezultate pretraživanja potkorpusa tiskovina uključen najveći broj kolokacija iz *Vjesnika* i *Glasa koncila*, u kojima se očito jako pazilo na normu, dok se ostale tiskovine zanemarilo i isključilo iz pretraživanja.

Ovaj posljednji rezultat donekle relativizira sliku odnosa norme i uzusa glede deklinacije glavnih brojeva, jer smo svjesni činjenice da ona sve više nestaje iz uporabe; što zbog sve većeg prodora globalizacije u hrvatsko društvo i raznih društvenih promjena, što zbog, usudim se reći, neobrazovanosti govornika. Na kraju ću se složiti sa Sapunar Knežević i Togonal (2012) i reći kako bi se govornike hrvatskoga jezika trebalo poticati na podizanje razine svijesti o pravilnome pisanju i govorenju u domenama javne komunikacije; pri čemu ne mislim samo na publicistički diskurs već na komunikaciju svih javnih ustanova – od sudova, državnih uprava pa sve do škola i fakulteta. Naravno, to ne znači zaboraviti i napustiti vlastiti idiom ili razgovorni stil u svakodnevnoj komunikaciji s obitelji i prijateljima – dapače, svaka situacija pa i svaki sugovornik zahtijeva drugi i sebi svojstven stil komunikacije, a ta različitost stilova čini bogatstvo hrvatskoga standardnoga jezika.

5. Literatura

Knjige:

- Badurina, L., Marković, I. Mićanović, K. (2007) *Hrvatski pravopis*. Zagreb: Matica hrvatska.
- Barić, E., Hudeček, L., Koharović, N., Lončarić, M., Lukenda, M., Mamić, M., Mihaljević, M., Šarić, Lj., Švačko, V., Vukojević, L., Zečević, V. i Žagar, M. (1999) *Hrvatski jezični savjetnik*. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje/ Pergamena/ Školske novine.
- Barić, E., Lončarić, M., Malić, D., Pavešić, S., Peti, M., Zečević, V. i Znika, M. (1997) *Hrvatska gramatika*. Zagreb: Školska knjiga.
- Brozović, D. (2005) *Prvo lice jednine*. Zagreb: Matica hrvatska.
- Frančić, A., Hudeček, L. i Mihaljević M. (2005) *Normativnost i višefunkcionalnost u hrvatskome standardnome jeziku*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
- Ham, S. (2002) *Školska gramatika hrvatskoga jezika*. Zagreb: Školska knjiga.
- Marković, I. (2013) *Uvod u jezičnu morfologiju*. Zagreb: Disput.
- Raguž, D. (2010) *Gramatika hrvatskoga jezika*. Zagreb: Vlastito izdanje.
- Silić, J. (2006) *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika*. Zagreb: Disput.
- Silić, J. i Pranjković, I. (2005) *Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta*. Zagreb: Školska knjiga.
- Škarić, I. (1988) *U potrazi za izgubljenim govorom*. Zagreb: Školska knjiga.
- Težak, S. i Babić, S. (1992) *Gramatika hrvatskoga jezika: priručnik za osnovno jezično obrazovanje*. Zagreb: Školska knjiga.

Članci:

- Brozović Rončević, D. i Ćavar, D. (2008) Hrvatska jezična riznica kao podloga jezičnim i jezičnopovijesnim istraživanjima hrvatskoga jezika. U: Petrović, B. i Samardžija, M. ur. *Vidjeti Ohrid: referati hrvatskih sudionica i sudionika za*

XIV. međunarodni slavistički kongres. Zagreb: Hrvatsko filološko društvo, Hrvatska sveučilišna naklada, str. 173-186.

Posavec, K. (2018) Uporaba korpusa u poučavanju hrvatskoga kao drugoga i inoga jezika. *Studia lexicographica: časopis za leksikografiju i enciklopedistiku*, 12 (22), str. 63-84.

URL: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=312118
(pristup: 9.3.2019.)

Rogić, P. (1954) Deklinacija brojeva dva, oba, obadva, tri, četiri. *Jezik: časopis za kulturu hrvatskoga književnog jezika*, 3 (5), str. 138.-141.

URL: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=86279
(pristup: 10.3.2019.)

Sapunar Knežević, A. i Togonal, M. (2012) Hrvatski jezični standard u jeziku javne komunikacije, Uloga medija u oblikovanju hrvatske jezične svijesti i kulture. *MediAnali: međunarodni znanstveni časopis za pitanja medija, novinarstva, masovnog komuniciranja i odnosa s javnostima*, 6 (12), str. 17-34.

URL: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=162080
(pristup: 9.3.2019.)

Internetski izvori:

Glas koncila, URL: <https://www.glas-koncila.hr> (pristup: 6.4.2019.)

Hrvatska jezična riznica, URL: <http://riznica.ihjj.hr/index.hr.html> (pristup: 11.3.2019.)

Hrvatski mrežni korpus, URL: http://nl.ijs.si/noske/all.cgi/first_form?corpname=hrwac;alignn (pristup: 27.4.2019.)

Hrvatski nacionalni korpus, URL: <http://www.hnk.ffzg.hr/> (pristup: 27.4.2019.)

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, URL: <http://ihjj.hr/> (pristup: 11.3.2019.)

Vjesnik, URL: <https://www.index.hr/tag/4829/vjesnik.aspx> (pristup: 6.4.2019.)

6. Sažetak i ključne riječi

(na hrvatskome jeziku)

Sažetak: Ovaj se rad bavi istraživanjem odnosa norme i uzusa na primjeru deklinacije broja *dva* u konstrukcijama s prijedlogom *između* u oblicima za muški/srednji i ženski rod. Istraživanje je provedeno na Hrvatskoj jezičnoj riznici, korpusu koji se sastoji od knjižnoga potkorpusa i potkorpusa tiskovina. Rezultati su pokazali nesklad između onoga što gramatička i savjetodavna norma propisuju i uporabe, tj. uzusa, te tako potvrdili tezu da se u praksi broj *dva* često ne deklinira. Razlog toj pojavi može biti, kako neki autori ističu, postupno nestajanje oblika brojeva i njihovo prelaženje među nepromjenjive riječi, ali i sve veći prodor globalizacije u hrvatsko društvo, što je dovelo do opadanja jezične kulture.

Ključne riječi: norma, uzus, deklinacija brojeva, pretraživanje korpusa

7. Naslov i ključne riječi

(na engleskome jeziku)

Naslov: The relationship between norm and use in the example of declination of numbers

Ključne riječi: norm, use, declination of the numbers, browsing of the corpus